

i Världen

SVENSKAR

NUMMER 3 2005 • MEDLEMTIDNING FÖR SVENSKAR I VÄRLDEN • PRIS 45 KRONOR WWW.SVIV.SE

Götheborgh på ny skattjakt i österled

**Konsten att göra
affärer med Kina**

**Bromma bra men
Bulgarien bäst
– för ett par år**

**Han sätter
skräck i
Sverige**

Magnus Karle, Rådgivare i Luxemburg

SEB Private Bank är till för Dig som värdesätter professionell förvaltning, förutsätter kvalitet och uppskattar personlig service. Vi erbjuder Dig vår tid, kunskap och engagemang. Nu och i framtiden.

Du som har en förmögenhet att förvalta måste fatta många beslut kring Din ekonomi som kommer att påverka Din familj i många år framöver. Vi erbjuder Dig:

• Personliga lösningar
• Finansiell helhetssyn
• Professionell förvaltning

Det innebär att Du hos oss får en personlig förvaltare med ett begränsat antal kunder som utgår från Dina behov och övergripande mål och som hittar de bästa lösningarna för Dig. Du får experthjälp inom de flesta områden som rör Din ekonomi, från vardagsnära banktjänster till försäkringar, juridik och skatterådgivning. Vår placering-

srådgivning och kapitalförvaltning bygger på gedigen kunskap om Dig och de marknader vi investerar i. Du väljer själv hur aktiv Du vill vara..

Skicka e-post till oss på marketing@sebprivatebank.com för att veta mer eller besök oss på www.sebprivatebank.com!

Välkommen!

Luxemburg - Genève - London - Marbella - Nice - Oslo - Singapore - Zürich

Våra telefonnummer:

England +44 20 7246 4171, Luxemburg +352 26 23 1
Schweiz +41 22 704 0100, Singapore +65 6357 0829

SEB

PRIVATE BANK

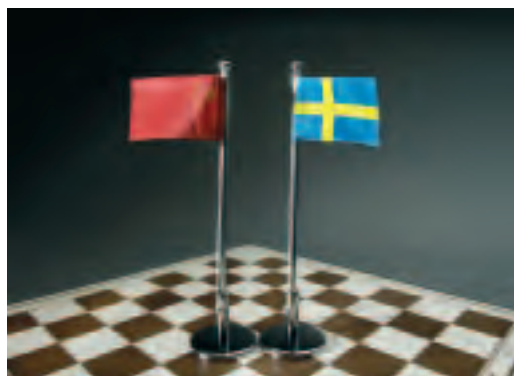
Private Banking i SEB finns i Sverige, Finland, Norge och Danmark. Utanför de nordiska länderna hittar Du oss i Genève, London, Luxemburg, Marbella, Nice, Singapore och Zürich.

Innehåll

5-6

Den stora Kinakonferensen

Krönika av Örjan Berner

8-12

Sverige, Kina och spelet om framtiden

12-17

Ostindiefararen

En lyxkryssare kommer tillbaka

19

Frågor & svar

20-29

TEMA

UTBILDNING:

- Bulgarien nästa för familjen Magnusson
- Svenska skolor utomlands
- Så finansierar du studierna

30-31

Kalla kårar från Blackeberg

i Världen
SVENSKAR

TIDNINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Ansvarig utgivare: Örjan Berner
Redaktör: Jonas Hultkvist (vik.)
Grafisk form: Maria Johansson
Annonser: UH Marketing AB,
Urban Hedborg, Box 128, 183 22 Täby
Telefon: 08-732 48 50. Fax: 08-732 69 46
E-post: urban@uhmarketing.se.
Webbplats: www.uhmarketing.se
Prenumeration: 4 nr/år kostar 500 kronor
Tryck: Abrahamsons Tryckeri, Karlskrona

FÖRENINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Generalsekreterare: Örjan Berner
Styrelse: Ulf Dinkelspiel,
ordf. Gunnilla Masreliez-Steen,
v ordf. Jerry Bergström, Örjan Berner,
Mariana Burenstam Linder, Michael Daun,
Jan Herin, Bo Hjelt, Jonas af Jochnick,
Jonas Tallroth, Susanna Persson, Björn Ström.

Medlemsavgifter (inkl tidningen): 500 kronor
Makar 600 kronor. Ungdom 250 kronor

ADRESS

Box 5501, 114 85 Stockholm
Besöksadress: Näringslivets Hus,

Storgatan 19, Stockholm
Telefon: 08-783 81 81 Telefax: 08-660 52 64
E-post: svenskar.i.varlden@sviv.se
Webbplats: www.sviv.se

Nu kan du alltid läsa det senaste numret av tidskriften på vår hemsida. Välj "Tidskrift" under "Om Sviv" i navigeringen. Prenumeranter och medlemmar får tillgång till det senaste numret genom att använda den unika koden. Lösenord: "SWE"
Postgiro: 504-1. Bankgiro: 732-0542

Föreningens flaggsymbol: Carl Fredrik Reuterswärd

Situation Du har det bra

Önskemål Det ska dina barn också ha

Lösning Arvsplanering

Med rätt arvsplanering kan du försäkra dig om att dina närmaste får största möjliga glädje av den förmögenhet du lämnar efter dig. Men att hitta den bästa lösningen kräver kunskap, i synnerhet när du flyttar till ett annat land.

På Danske Bank International hjälper vi dig att få överblick över dina möjligheter och konsekvenserna av dina val.

Läs mer på www.danskebank.lu eller kontakta oss.

Danske Bank International
2, rue du Fossé
P.O. Box 173
L-2011 Luxembourg
Tel. +352 46 12 751

Danske Bank

ÖRJAN BERNER

I AUGUSTI HÖLL SVIV SITT ÅRSMÖTE I STOCKHOLM OCH I SAMBAND MED DET GENOMFÖRDES OCKSÅ DEN STORA KONFERENSEN OM "SVENSKARNA I KINA" DÄR ETT STORT ANTAL AV DEN SVENSKA KINAEXPERTISEN FANNS REPRESENTERAD

Kinakonferensen en framgång

Se den i repris som webb-TV

SVIVs Kinakonferens den 17 augusti i Tekniska museet och Etnografiska muséet blev synnerligen lyckad. 220 deltagare kunde under en lång dag lyssna till entusiasmerande föreläsare och paneldeltagare som behandlade kulturella, politiska, ekonomiska och affärsmässiga frågor på den svenska sakkunskapens högsta nivå. Kronprinsessan, som ägnade hela dagen åt detta evenemang, var inte ensam om att flitigt anteckna vad som sades under konferensen. Temat "Svenskarna i Kina" var en korrekt beskrivning då nära nog samtliga av de 23 föreläsarna/paneldeltagarna hade gedigna Kinaerfarenheter och långvarig vistelse i landet. Bland dessa fanns t.ex. nestorn i sinologi, Göran Malmquist, ambassadören Börje Ljunggren, professorn i kinesiska i Stockholm Torbjörn Lodén, ordföranden i Svensk-Kinesiska föreningen och författaren Cecilia Lindquist, nya chefen för Östasiatiska muséet, Sanne Houbby-Nielsen (som f.ö. fick delta i en kritisk diskussion om museets skötsel), Michael Treschow, ordförande i Ericsson och i Svenskt Näringsliv, statssekreteraren Lars Olof Lindgren, ekonomerna Erik Berglöf och Frédéric Cho, VD Svensk Handel, Dag Klackenbergh, GD Invest in Sweden, Kai Hammerich, VD Svenska Institutet, Olle Wästberg, ordföranden i Sweden-China Trade Council, Bo Landin, en serie affärsmän nu och sedan länge aktiva i Kina, en student som talade om utbyte av kinesiska och svenska studenter m.m. Själv tjänstgjorde jag som moderator för hela konferensen och SVIVs ordförande Ulf Dinkelspiel avslutade denna med en uppsummering och en argumentering kring utlandssvenskarnas viktiga roll för Sverige.

Konferensen innefattade en magnifik lunch hos den kinesiske ambassadören i hans residens där priset "Årets Svensk i Världen" utdelades till Jan Ove Waldner av Kronprinsessan, vidare en större mottagning på Etnografiska Muséet där även ett tjugotal kinesiska journalister hade tillfälle att träffa

konferensdeltagarna. Dessa var till övervägande del affärsmän intresserade av verksamhet i och med Kina samt företrädare för svenska institutioner med aktivitet i detta land. SVIV avser att lägga konferensen, som filmades, på sin hemsida.

Man kan konstatera att ambitionen, att samla ett betydande antal Kinaintresserade och aktivt verksamma företrädare främst från näringslivet för information, råd och kontakter i högsta grad uppfylldes varför det näringslivsfrämjande elementet var det dominerande. Samspelet mellan kultur, politik, ekonomi och affärer var ömsesidigt fruktbringande.

Genom den breda ansatsen och det varierande och högkvalitativa innehållet – där SVIV har särskilda förutsättningar att spela en roll – kan konferensen sägas ha varit unik vilket betygades av många deltagare.

Den 18 augusti avhölls SVIVs årsmöte på Näringslivets Hus. Ett femtiotal medlemmar närvar. Dessförinnan hade ett tjugotal ombud samlats för en diskussion om verksamheten och framtiden.

Jag redovisade verksamheten. Kinakonferensen har beskrivits ovan. Nästa år skall vi hålla en konferens "Svenskarna i Indien". Den kraftiga rabatt som medlemmarna i SVIV får i deltagaravgift betalar f.ö. medlemsavgiften redan vid en konferens – förutom allt annat som Föreningen bjuder sina medlemmar på.

Den nya hemsidan, som efter betydande dröjsmål nu kommer igång i mitten av september, är nästa hjärteangelägenhet för SVIV. Här erbjuds en unik mötesplats för diskussioner mellan svenskar världen över. Vi kommer inom kort att ge en utförlig redovisning av hur hemsidan skall se ut och hur den kan komma till användning. Det sker bäst av de duktiga och extremt professionella webbmästare som vi rekryterat. De kan bäst beskriva den "community" som där finns förutom den

sedvanliga information som SVIV alltid lämnat på sin hemsida. Nu gäller det att kraftigt uppmana alla medlemmar och andra intresserade att själva delta i denna interaktiva diskussion och säga till vänner och bekanta och inte minst till de ungdomar, som de har i sin närhet, att gå in på www.sviv.se från den 15 september och delta i diskussionen där. Det är centralt för webbsidans framtid att den får livlig trafik redan från början. Vi kommer att samarbeta med SWEAs utmärkta hemsida – vi har allt intresse att få ökad trafik på båda våra sidor och det sker bäst i gott samförstånd. Om detta var vi rörande ense när en grupp, som representerade SWEAs ledning besökte oss nyligen.

Nästa års riksdagsval erbjuder en central uppgift för SVIV. Vi är angelägna om att så många svenskar som möjligt utnyttjar sin rösträtt. Först när så sker så kommer denna stora grupp att kunna spela en roll i det politiska livet i Sverige och till fullo kunna försvara sina intressen. Vi vill redan nu uppmana alla medlemmar och läsare av vår tidskrift att sprida denna tes och information till vänner och bekanta och ta upp frågan till diskussion i lokala klubbar och föreningar.

Kris- och katastrofberedskap för utlandssvenskar är ett annat ämne som ligger SVIV om hjärtat och vi har en roll bl.a. som koordinatör mellan stat och näringsliv. Diskussioner här om pågår och kommer att redovisas. Hemsidan kan spela en

Generalsekreterare Berner – en av besökarna på Göteborg när den låg vid Skeppsbron i Stockholm.

viktig roll.

Näringsdepartementet förbereder ett beslut som är en uppföljning av de diskussioner som vi haft om **utlandsanställdas villkor**. Vi hoppas inom kort kunna rapportera härom.

Ett antal andra frågor såsom pass och medborgarskapsfrågor berördes under ombudsmötet och det senare årsmötet. Detta senare tog beslut att **omvälja den del av styrelsen** vars mandat löpte ut. Nästa år får man räkna med större förändringar i styrelsens

sammansättning. Omval skedde även av revisorer och valberedning. Styrelsen gavs ansvarsfrihet för det gångna året.

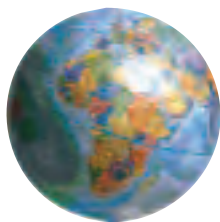
Efter dessa möten samlades deltagarna samt ytterligare ett antal medlemmar för att medverka i ett intressant och givande **seminarium om skattefrågor, familjerättsspörsmål och ut- och hemflytningens många problem**. Detta leddes av en grupp högt kvalificerade experter som bistår SVIV. Kring detta kommer mer i tidningen och vi skall även på hemsidan kraftigt utvidga informationen om dessa ämnen.

Årsmötet fortsatte med en lunch och sedan en mycket uppskattat **besök på Ostindiefararen "Götheborg"**. Andra fick stå i kö i två timmar för att mot avgift besöka fartyget men SVIVs medlemmar tågade ombord varmt välkomnade av besättningen – naturligt nog då vi gett Ostindiefararen god publicitet under vår Kinakonferens. ■

SWEA®

**Världsvid vänskap
Global kompetens**

Lokalt stöd

Swedish Women's Educational
Association International, Inc.
www.swea.org

**Vi Sweor är idag
8 000 kvinnor!
Av alla sorter och åldrar.**

Utflyttade, medföljande,
i karriären, på kort eller
långt utlandsuppdrag,
studerande, forskare,
funnit vår livspartner
hemma eller utomlands,
nyligen eller för länge
sedan, hemflyttade till
Sverige igen eller väntar
på utlandsstationering.
Alla är vi svensktalande
kvinnor, som bor eller
har bott utomlands.

SWEA

**En träffpunkt och ett
kontaktnät som gör livet
utomlands lättare.**

**Vill Du bli SWEA-medlem?
E-posta till kontaktswea@swea.org
eller till någon SWEA-avdelning:**

arizona, athens, atlanta, austin,
bangkok, barcelona, beijing,
belgium, berlin, boston, budapest,
chicago, costablanca, dallas,
denver, dubai, florida, frankfurt,
geneve, goteborg, hawaii, holland,
hongkong, houston, irland, israel,
istanbul, japan, kualalumpur,
kolnbonn, lasvegas, lissabon,
london, losangeles, luxemburg,
madrid, malaga, mallorca, malmo,
marbella, michigan, milano,
minnesota, munchen, newjersey,
neworleans, newyork, northcarolina,
orangecounty, oslo, paris, perth,
philadelphia, riga, rimini, rivieran,
rom, sandiego, sanfrancisco,
santabarbara, seattle, seoul,
singapore, southafrica, stockholm,
telemark, toronto, tunisien,
vancouver, vilnius, virginiaibeach,
vasteras, warszawa, washingtondc,
wien, zurich, orestad,
office, info

@swea.org

Vision och tradition

Att bli kund i Banque Carnegie är att välja en exklusiv, oberoende privatbank med få kunder per portföljförvaltare.

Banque Carnegie kombinerar den lilla bankens närhet till kunden och de korta beslutsvägarna med Carnegiegruppens stora resurser vad gäller analys och värdepappershandel, främst på de nordiska marknaderna.

Besök gärna vår hemsida www.carnegie.lu och informera Dig om Banque Carnegie's E-banking. Vi erbjuder också private bankingtjänster från Carnegies kontor i London (+44 207 216 40 22) och i Genève (+41 22 819 17 01).

Kontakta Claes-Johan Geijer, VD, eller Anders Lindbergh, Head of Sales (+352 40 40 30 274), så berättar vi mera.

BANQUE CARNEGIE LUXEMBOURG S.A.

5, PLACE DE LA GARE
PO BOX 1141 L-1011 LUXEMBOURG
TEL+352 40 40 30 1
www.carnegie.lu

BANQUE
CARNEGIE
LUXEMBOURG

*Det är en fråga
om förtroende och
kompetens*

Sverige, Kina och f – ett spel om milja

Kina är landet för dagen – decenniet – framtiden. För 30 år sedan var det Mao, planekonomi och kulturrevolutionen som fick svenska radikalers kinder att hetta – nu är det entreprenörerna som rodnade av iver styr mot Shanghai och Beijing för att göra marknadsekonomiska affärer. Ekonomin är glödhet, Östern är röd igen. Men det finns de som inte helt sjunger med hyllningskören. "De spelar schack med oss."

AV JONAS HULTKVIST

Det startas fler än ett privat företag per minut i Kina.

Bara under de timmar som föreningen Svenskar i världen höll sin konferens på temat "Svenskarna i Kina" hann det startas fler än 770 företag i drömlandet för dagen.

Uppgiften meddelades av Fredrik Hähnel, chef för Exportrådets kontor i Shanghai och den sammanfattar i heta siffror dynamiken i den kinesiska ekonomin.

Å andra sidan går ett företag i konkurs var tredje minut, tillade han i sitt anförande inför ett par hundra åhörare som samlats i Tekniska muséet hörsal i Stockholm.

Där fanns folk från det svenskt kultur- och näringsliv, politik och diplomati och där fanns en flitigt antecknande kronprinsessa Victoria, som inom kort ska besöka Kina.

I centrum för uppmärksamheten stod några av landets främsta Kinaexperter. Tillsammans målade de upp en fresk över de svensk-kinesiska relationerna allt sedan ostindiefararen Götheborg (se artikel på följande sidor) med systerfartyg seglade dit och handlade med dyrbarheter på 1700-talet till dagens situation där Kina nu har blivit Sveriges viktigaste handelspartner i Asien.

DET INLEDANDE ANFÖRANDET hölls av Sveriges ambassadör i Peking, Börje Ljunggren, som tyckte det var klokt av föreningen Svenskar i världen valt Kina som tema för årets konferens:

Valet är mycket lätt att underbygga, sa han. För jag betvivlar starkt att det finns något som händer i vår tid som är viktigare än det som sker i Kina just nu. Man kan tycka mycket om Kina – men landet går inte att tänka bort. Det är en

illusion att tro att det vi bevittnar är något tillfälligt, sa Börje Ljunggren.

Kina har på bara 25 år utvecklats från att ha varit ett slutet land till en av världens viktigaste ekonomier. Den som startade utvecklingen var Deng Xiaopeng som efterträdde Mao Tsetung vid makten. I likhet med Mao ville han återupprätta Kina som en stormakt, förvandla det till ett land i centrum efter ett par hundra år i periferin. Men medan Maos politik ledde till fattigdom ville Deng med ekonomiska reformer öka välbästandet.

Beslutsamheten att fortsätta moderniseringsprojektet som Deng initierade är

Börje Ljunggren.

ramtiden rder

Kronprinsessan Victoria och andra deltagare i konferensen på väg in till lunchen på den kinesiska ambassaden.

der eller arbetslösa som genom någon form av gemensam aktion försöker förmå myndigheterna att bry sig om deras utsatta situation. 2004 lär antalet sådana incidenter ha stigit ytterligare.

– Men man ska inte förledas att tro något annat än att kommunistpartiet betraktar det som självklart att det under överskådlig tid ska leda Kina, sa Börje Ljunggren.

Samtidigt saknas inte politiska reformer inom systemets ram. Rättsväsendet utvecklas och förvaltningen likaså. Den snabba utvecklingens inbyggda dilemma är att den pågående samhällsomvandlingen och Kinas snabbt fördjupade integration som land och globalt genererar nya idéer om politisk öppenhet och ansvarsutkrävande. Även idéer om rättigheter, som saknar rötter i kinesisk tradition, växer sig starkare. Men – kommunistpartiet vill primärt reformera sig självt, inte det politiska systemet i sig.

Den nuvarande ledaren drivs av målsättningen att bygga ett modernt och starkt Kina. Samtidigt ser han det som sin centrala uppgift att stärka partiet. År 2010, då den femte generationen tar över, ska partiet stå starkare än i dag.

VAD DETTA KOMMER ATT innebära vet ingen i dagsläget. Men Börje Ljunggren underströk att det är oerhört viktigt för allas vår framtid att integrera Kina i den internationella ordningen nu. Inte längre fram när ett ekonomiskt långt mer utvecklat Kina förverkligat sina stormaktsambitioner. Kinas framväxt måste mö-

stor hos dagens ledare, menade ambassadören. Och man har en hög beredskap att gå vidare med de ekonomiska reformer som krävs.

Det finns rader av problem på vägen – det underutvecklade bankväsendet, statsföretagen, gigantiska miljöproblem och landets extrema exportberoende. Samtidigt är korruptionen omfattande.

Men i ett längre perspektiv dominerar de politiska problemen, menade Börje Ljunggren. Den snabba tillväxten leder till en samhällsomvandling som ställer enpartistaten och kommunistpartiet på svåra prov.

KLYFTORNA VÄXER I KINA. Mellan utbildade och outbildade, mellan stad och landsbygd, mellan rik och fattig. Per capita-inkomsten är åtminstone tre gånger högre idag än då reformerna inleddes i slutet av 1970-talet, men 100 miljoner människor av en befolkning på 1,3 miljarder lever fortfarande på mindre än en US-dollar om dagen.

Samtidigt noterar den officiella statistiken hela 58 000 s.k. ”massincidenter” i Kina under 2003, ofta maktlösa bön-

Bordtennisspelaren Jan-Ove Waldner tog emot utmärkelsen "Årets svensk i världen" av kronprinsessan Victoria under lunchen på Kinas ambassad i Stockholm.

lingarna inhämtade i Kina.

Det finns ingen som har den akademiska bakgrunden att hantera dem, sa Cecilia Lindqvist som också kritiserade att det inte finns någon akademisk undervisning att få överhuvudtaget i ämnen kinesisk konst och arkeologi.

(I en paus hördes Göran Malmquist instämma. "Vi lever i ett kulturellt skymningsland")

Sanne Houby-Nielsen behövde dock inte känna sig träffad – hon har nyligen tillträtt tjänsten.

MERPARTEN AV KONFERENSEN ägnades dock åt dagens bubblande ekonomi i Kina. Michael Treschow gav näringslivets syn och råd (se separat artikel) medan statssekreteraren i näringsdepartementet Lars Olof Lindgren gav statens. De två verkade i stort vara överens.

Kinas kommande roll som världs-

” Man kan tycka mycket om Kina – men landet går inte att tänka bort. Det är en illusion att tro att det vi bevittnar är något tillfälligt

ledare i ekonomin var det ingen som ifrågasatte, men det var inte heller någon som såg det som ett hot. Det finns många som fruktar att Kina kommer att köpa på sig mängder av utländska företag och den vägen erövra världen – det har redan börjat – men ingen av dagens konferensdeltagare kände sig oroad av detta.

tas med ett växande engagemang utifrån.

Vad tycker de då i Kina om Sverige?

Bra, verkade det. Vi har haft goda relationer med varandra sedan 1700-talet och man ser med stor respekt på Sverige. Välfärdsprojektet, de innovativa företagen, vår internationella roll är något de tagit fasta på.

– Nästa år anlöps Kanton av Ostindienfararen Götheborg, och förhoppningsvis finns då Kungaparet på plats – 2006 ger exceptionellt goda tillfällen att förbättra relationerna ytterligare, sa ambassadör Ljunggren.

Moderator för konferensen var generalsekreteraren i föreningen Svenskar i världen, Örjan Berner, som alltså trummat samman några av de viktigaste Kinaexperterna i landet som inte enbart koncentrerade sig på nutiden.

Professorn och akademiledamoten Göran Malmquist berättade t ex i en elegant föreläsning om de två svenska kinapionjärerna Johan-Gunnar Andersson, "Kina-Gunnar" och Bernhard Karlgren, geolog/arkeolog respektive dialektforskare som gjorde avgörande vetenskapliga insatser under första hälften av 1900-talet.

Sådana lärdomsgiganter finns inte längre, sa Göran Malmquist.

HÅKAN WAHLQVIST, ÖVERINTENDENT på Etnografiska muséet, beskrev Sven Hedins forskningsresor i Kina och nämnde

att denne hittade platser i det inre av Kina där det fortfarande pågår arkeologiska utgrävningar och där de ännu inte ens är påbörjade.

Fredrik Fällman, Etnografiska muséet, föreläste om svenska missionärer i Kina och professor Torbjörn Lodén beskrev de ömsesidiga schablonbilder som svenskar respektive kineser haft om varandra under årens lopp. Så beskrev t ex en kinesisk sjöman på 1700-talet svenskarna som att "de liknar engelsmännen, men är mer renhjärtade och hederliga."

Olle Wästberg, värtalig vd i Svenska institutet, Cecilia Lindqvist, professor,

Göran Malmquist och Kaj Hammerich var två av de inspirerande talarna på konferensen Svenskarna i Kina.

och Sanne Houby-Nielsen, chef för Östasiatiska muséet talade om de kulturella kontakterna med Kina i dag. Cecilia Lindqvist svarade för det kontroversiella inslaget i det sammanhanget genom att hylla av ledningen för Östasiatiska muséet – "ett av de få vi har med världsrykte" – som vansköter de unika sam-

Det blir ingen massinvasion av stora kinesiska bolag, så t ex Frédéric Cho, analytiker på mäklarfirman Hagströmer & Qviberg. På kort sikt, i varje fall.

Kaj Hammerich, Generaldirektör i Invest in Sweden Agency (ISA), menade att de stora företagen i Kina inte varit konkurrensutsatta och det är ett av skälen till att de nu börjat köpa företag utomlands.

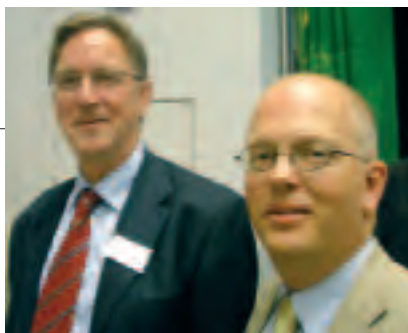
– Ett sätt att bli konkurrensutsatt är att skaffa sig internationella erfarenheter, sa han.

Nej, Kina är inte hotet. Hotet kommer i stället från EU som genom sina protektionistiska kvoter mot textilimport från Kina förhindrar ett naturligt handelsutbyte. Jag är rädd för EU:s oförmåga att hantera konkurrensen, sa Kaj Hammerich.

DET FANNS DOCK DISSONANSER i konferensen och den mest spännande motsättningen var den mellan Volvos och Scantias syn på Kina. Två stora, svenska lastbilstillverkare visade sig ha diametralt motsatt syn på hur de skulle hantera den kinesiska marknaden.

Karl Erling Trogen, tidigare VD i Volvo Lastvagnar och nu i Volvos koncernledning, berättade att Volvo redan för 10 år sedan bestämde sig för att Kina skulle bli en del av företagets globala strategi.

– Våra produkter är kopplade till eko-

Med olika blick för Kina: Karl Erling Trogen, Volvo, och Mats Harborn, Scania.

nomisk tillväxt. Därför är det naturligt att vi är där, sa han. Det är inga snabba segrar, men vi arbetar på att stärka varumärket och vi lär oss konkurrera med våra kinesiska konkurrenter på deras hemmaplan.

Men det som var självklart för Volvo var det alltså inte för Scania. Mats Harborn, Scantias chief representative i Kina, signalerade en mer återhållsam hållning.

– Det är många som säger, att nu går tåget. Men jag säger att det går tåg hela tiden. Från olika perronger.

Mats Harborn förnekade inte att Kina är viktigt – men det fanns hela tiden ett stort MEN med i bilden.

Det är en stor press på företagen att flytta dit med sin tillverkning, sa han. Men vad kostar det egentligen? Alla gör inte den djuplodande analys som krävs för att motivera att klokt beslut. Kostnaderna kommer att öka, skatterna kommer att höjas. Flyttar du tillverkningen dit måste FOU följa med – och

det kanske är rätt! Men man måste vara medveten om vad man gör.

DE SMÅ FÖRETAGEN I KINA i dag lever kortsiktigt. Men ledarna tänker långsiktigt – de spelar schack med oss, sa han.

Mats Harborn beskrev Scantias försiktiga hållning med siffror:

- Kina tillverkar i dag 350 000 lastbilar per år.
- De importerar 6 000 lastbilar.
- ”Scanianischen” av dem handlar om 1700 produkter.
- Scania kan realistiskt få 10 procent av dem – totalt 170 lastbilar.

– Det är så vår verklighet ser ut, sa Mats Harborn lakoniskt.

På frågan hur Volvo och Scania kan ha så motsatt syn på den kinesiska marknaden svarade Karl Erling Trogen:

– När vi försökte köpa Scania för ett antal år sedan såg vi att vi hade motsatt syn på Kina och jag kom överens med Leif Östling (Scantias VD) om att vi skulle sätta oss ned med en pilsner om ett antal år och se vem av oss som hade rätt. I övrigt kommenterar jag det inte. ■

Kinas roll i världsekonomin är ett av de tyngsta ämnena för dagen och bevakas regelbundet i världspresen.

TRESCHOWS BÄSTA TIPS:

”Man måste tycka det är himla roligt”

● Michael Treschow, ordförande i Ericsson och i Svenskt Näringsliv, var med och startade Atlas Copcos verksamhet i Kina i mitten av 1980-talet. Han noterade att de företag som lyckats bäst i Kina är de som redan hade HongKong som bas innan Kina tog över och att de även hade lagt ned stor möda på forskning och utbildning. Så t ex har Ericsson, Sveriges mest framgångsrika företag i Kina, en egen akademi i landet som hittills utbildat ca 700 MBA-studenter.

Han sammanfattade i några punkter vad de ska tänka

på som vill vara verksamma i Kina.

- Ha tålmod
- Relationer är avgörande – se till att skapa nätverk
- Tro inte att det är det egna regelverket som gäller
- Tänk långsiktigt
- Underskatta inte kinesernas respekt för det starka ledarskapet – skicka därför de bästa ni har
- Var på plats ofta

Det sammanfattande slutrådet löd: ”Man måste tycka det är himla roligt att göra affärer i Kina.” ■

SVIV:s medlemmar fick tillfälle att göra ett exklusivt besök på Ostindiefararen Götheborg när den låg vid Skeppsbron i Stockholm i augusti.

Under några dagar kunde sedan allmänheten gå ombord och beskåda skeppet tills hon satte segel igen och stävade mot Göteborg som hon senare lämnade för den stora resan.

Det tog nästan 20 år att förverkliga den. Men nu är hon äntligen på väg och med ca sex knops fart stävar hon mot Kina i kölvattnet på sin 260 år äldre namne som på rutten Sverige – Kina skeppade hem förmögenheter till den svenska överklassen innan hon gick till botten i hemmahamnen.

Vi är så stolta så det kan du inte tro, säger Mats Larsson en nutida superkargör (en sorts VD) på den nya Ostindiefararen Götheborg, som efter en jungfrufärd till Stockholm nu i höst hissat segel för färden mot Kina.

Ända sen den första Götheborg förliste på Hunnebådan i hamninloppet den där septemberdagen 1745 har skeppet fascinerat staden, varit en del av dess historia. Visserligen plockades en del av lasten upp i samband med förlisningen och i början av 1900-talet initierade den invandrande skotten James Keiller, Götaverkens grundare, en dykexpedition som plockade upp 3 000 hela porslinsföremål. En del såldes för att finansiera dykningen (andra regler gällde då) och idag lär familjen ha en av de största samlingarna av ostindiskt porslin.

MEN SEN VILADE GÖTHEBORG lugnt i djupet till 1984 då skeppet återupptäcktes av dykare från Marinarkeologiska sällskapet under ledning av Anders Westfeldt. Så föds idén till den största marinarkeologiska utgrävningen någonsin i vårt land, betydligt större än Wasa. Det tar åtta år. Så föds även den suveränt

Hon kom hon sågs hon seglade

Med kungaparet ombord lade den nya ostindiefararen Götheborg till vid Skeppsbron i Stockholm onsdagen den 17 augusti. Tusentals stockholmare beskådade evenemanget, det var nästan som förr när svenska upptäcktsresande som Nordenskiöld under mängdens jubel kom tillbaka från en strapatsrik resa på en fjärran kontinent.

Peter Kaaling, en av två kaptenen.

AV LISBETH BORGER-BENDEGARD

galna pojkdrommen att låta Götheborg återuppstå och på nytt sätta segel mot Kina.

Man grundar stiftelsen Ostindiska Companiet AB som ska förvalta och vidareutveckla varvs-, skeppsbyggnads- och rederiverksamhet under projektet med nya Götheborg. Man bygger också ett nytt varv med smedja och timmerverkstad på Eriksbergssvarvets gamla mark. Det får samma namn som 1700-tals varvet, Terra Nova.

I början gick det med snigelfart, säger Mats Larsson.

Men så småningom strömmar spon-

sorer och allmänhet till, många jobbade gratis, för att vara delaktiga i det kanske mest spännande kulturhistoriska projekt någonsin i vårt land. Så nära originalet som möjligt. Så skulle det vara. Skeppsbyggmästare Joakim Severinson var bara tjugofyra år när han var med om utgrävningarna och tillsammans med Anders Westfeldt skapade den galna pojkdrommen. Nitton år senare och hundra människors slit och jobb är den realiserad. Götheborg är byggd. Götheborg ska segla.

VI STRÄCKTE KÖLEN FÖR TIO ÅR sedan och den sista spanten och därmed fartygs-

stommen var klar tre år senare. Jag har forskat hela tiden för att få det så enligt original som möjligt. Men visst måste man ibland kompromissa, säger han.

Spanten skulle t ex vara av krumväxt ek, en bristvara i dag. Istället använde man sig av 105 ton lamellimmad furu, det enda avsteg från traditionellt material som gjorts. Timret till plankor och balkar tog två år att torka. Ungefär 50 ton järn har behandlats i Terra Novas smedja. 56 000 smidda spikar och en tredjedels så många bultar. Och skyddet mot den elaka skeppsmasken klarades med en modern bottenfärg. Till detta

kommer då allt tågvirke, kablar, linor och rigg. Ungefär 25 ton väger kalaset och är slaget i äkta hampa som tjärats och ytbehandlats.

Till riggen behövdes 700 block som huggits ut för hand i alm och behandlats med linolja för att inte spricka, de rörliga delarna inne i blocket tillverkades av ett exotiskt träslag från tropikerna. Även riggen är gjord efter gammal förebild.

Den blir 47 meter hög. Och seglen har helt historiska dimensioner. Segelsömnad på traditionell sätt är ju inte någonting för små broderande frökenhänder. Tvärtom ett tungt arbete med tjocka

handskar. Seglen är i lin och handsys med hampagarn som vaxats med bivax. Det största seglet är på 250 kvm segelyta och när Götheborg sätter riktig fart, sex knop med segel, åtta med motor, är segelytan nästan 2 000 kvadratmeter.

Tre fjärdedelar av skeppet består av ek, hårdigt och beständigt mot röta. Eken skulle vara mellan 100 till 200 år gammal. Yngre träd är inte tillräckligt hårda och äldre har oftast ruttnat i mitten. Alla stockarna finns i en databas så man ser exakt var på skeppet timret är använt.

Två år tar resan och man angör Spanien, Brasilien, Sydafrika, Australien och

◀ Indonesien innan Kanton. Vidare besöker man Shanghai, Hongkong och Singapore.

När expeditionerna till Kina inleddes kunde man mäta latituden, breddgraderna. Först på slutet av 1700-talet hade man kronometern till hjälp för att också klara av longituderna. Kunskapen om havet om väderomslag och stormar satt dåför tiden i sinnet och ryggraden hos kunniga kaptener och besättningsmän.

GÖTHEBORG HAR TVÅ KAPTENER, Gunnar Silfverberg-Utgaard styr ut och Peter Kaaling hem. Götheborg må se gammal ut på utsidan men i det forna lastrummet finns motorer, generatorer, tankar, kyl och frys, disk- och tvättmaskiner, besättningen sover dock i hängkojer som då. Dessutom har dagens Ostindiefarare all tänkbar högteknologi för konstant kommunikation med omvärlden, system för satellitnavigering, digitalkartor och annat. Viktigaste lasten är kanske den svenska goodwillen och presentationer av svenskt kultur- och näringsliv i hamnarna med olika jippon och uppträdanden, t.ex Volvo Ocean Race i Vigo i Spanien. För naturligtvis vill de, som satsat pengar, då som nu, ha något tillbaka, även om det inte är porslin och siden denna gång.

Höjdskräck är inget för den sjöman som ska klättra upp i den 47 meter höga riggen.

Besättningen blir 80 man/kvinnor. En stomme med forskare, sponsorer, samarbetspartners och media och så 50 elever. Eleverna byts ut under resans gång, för mer än tre månader på raken får man inte vara till sjöss, det har Sjöfartsförbundet bestämt. Alla ska testas, fysiskt som psykiskt.

Anna Nilsson var 21 år när hon satt framför TV:n och såg sjösättningen av Götheborg, ett program som även direkt-

sändes till Kina. Anna blev fast direkt.

Jag bara satt där och önskade att få följa med. I slutet av programmet sa de att man kunde anmäla sig och jag bara flög på internet. Ungefär två år senare fick jag svar. Jag var med. Från Djakarta till Shanghai nästa sommar, två månader.

Klättringsprovet i riggen oroar hon sig för eftersom hon har höjdskräck. Men hon tänker ta hjälp av en kusin som klättrar uppför lodräta bergväggar för att lära sig bemästra den. Dessutom tänker hon sluta vara vegetarian några månader. På grund av utrymmesbrist i lastutrymmet tillåts ingen elev med specialkost.

Men jag bara ska med. Det ska jag.

Visst kan vi snacka om en tokig pojkdrom som blir sann. Men viktigast ändå är att den här resan är hela svenska folkets resa, säger superkargören Mats Larsson. ■

”Segelsömnad på traditionell sätt är inte någonting för små broderande frökenhänder, tvärtom ett tungt arbete med tjocka handskar

56 000 smidda spikar håller ihop fartyget. Seglen är av lin och handsys. De två dieselmotorerna hjälper till vid stiltje.

Hitta hem

mängder av bostäder i Sverige och utlandet.

bovision.se

Lyxkryssaren som gick till botten

Den 12 september 1745 siktade ostindiefararen Götheborg hemmahamnen efter nästan två års segling över världshaven. Göteborgarna bildade välkomstkommitté på stränderna och i massor av mötande småbåtar. Men istället för en triumfartad hemkomst går fartyget, trots lots ombord, på grund mitt i hamninloppet.

AV LISBETH BORGER-BENDEGARD

Tack vare alla båtarna omkom ingen i besättningen. Götheborg sjunker snöpligt med hela sin last och spekulationerna tar fart. Försäkringsbedrägeri? Roderhaveri? Full kapten? Men lasten var värd lika mycket som hela landets nationalbudget och skulle gett sina ägare i Ostindiska Compagniet enorma rikedomar. Både roder, kapten och en sliten besättning hade klarat svåra stormar. Skulle då rodret krackelera och kapten ta till flaskan när det var några hundra meter kvar? Något svar gives inte.

I MITTEN AV 1700-TALET var det högsta mode att intressera sig för exotism och framför allt Kina. Ville man vara inne skulle man äta på kinesiskt porslin, intressera sig för kinesisk kultur, konst och

Götheborg som hon såg ut på 1700-talet – och idag.

arkitektur. Europas kulturelit, makthavare och övre borgarklass inredde kinesiska vrår i hemmet där man drack thé ur kinesiska porslinskoppar prydda med det egna familjeemblemet, om man hade ett sådant. Siden, lackarbeten, porslinsfigurer och arrak till punchbålen var andra varor som överklassen hade svårt att leva utan. Även storstädernas pigor drack thé. Ostindiska Compagniet skeppade miljontals kinesiska porslinspjäser och tonvis med the och kryddor från Kanton till Göteborg. Mellan 1731 och 1806 genomfördes 132 expeditioner med 37 olika fartyg.

Internationella affärsmän, kontakter och mycket "käre bror" stämning låg bakom Svenska Ostindiska Compagniet som gav de

inblandande stora förmögenheter. Det var skotten Colin Cambell som tog kontakt med den unge Niclas Sahlgren och senare lobbade kommissarien Hindrich König för att få de första kungliga kompani-privilegierna, som sedan förlängdes och förlängdes. För att undvika utomstående avund bestämde att all bokföring skulle vara hemlig. Efter en lyckad resa brändes alla böcker. Den första

Kina som kartritarna såg det för 300 år sedan.

Vackert ornamenterad théburk och elegant solfjäder – två dyrbarheter från den forna Kina.

◀ seglatsen gav 900 000 daler silvermynt. Skatten uppgick till 20 000. Familjerna Sachs, Treutinger, Chalmers, Grill och andra i samhällstoppen var också snabbt på bettet. De goda ekonomiska resultaten var ett intimt samarbete mellan kapitalägarna och den politiska regimen. För landet blev inte ostindiefarten av någon större affär, men donationer blev det.

DET VAR FARLIGA RESOR. Holland, England, Frankrike, ja även Danmark, som alla redan handlade med Kina hade lagt beslag på delar av Afrikas långa kust och

” Lasten var värd lika mycket som hela landets nationalbudget och skulle gett sina ägare i Ostindiska Compagniet enorma rikedomar

Stora hamnkanalen i Göteborg, vy från Lilla torget.

även asiatiska kustområden. Inte fasiken tänkte de släppa in svenska skepp, om så än i nöd. Därtill kom elaksinnade sjörövare, stundtals betalda av länder som inte ville se svensk konkurrens i området. Så bestyckade måste fartygen vara. Trettioalet kanoner och ett stort förråd av muskötter och pistoler var legio.

MAN SEGLADE FRÅN SVERIGE på vintern och var den hård fick man hugga upp en rädda i isen ända ut till Vinga. Det var för att kunna utnyttja högtrycken och monsuvindarna, som blåser medsols på norra halvklotet och motsols på södra. Det var viktigt att inte komma för sent till Java. Då missade man sommarmonsunen och tvingades vänta åtta månader på vindkantring. Det var det som hände med den ursprungliga Götheborg. Men med gynnsamma förhållanden kunde en expedition genomföras på drygt femton månader. Fem månader seglas ut, en tid i Kina för inköp och lastning och så fem månader hemåt. Ja, alla kom ju inte hem.

Man seglade först till Cadiz i Spanien. Där lossade och sålde man stångjärn, tjära, trävaror och annat svenskt. Om bord bars istället kistor med klingande silverpiastrar, det var det som intresserade kineserna. Det rörde sig om mycket stora summor. Därefter styrde man mot Java.

DÅ HADE EN OSTINDIEFARARE en besättning på cirka 120 man. Högst upp fanns superkargören. Kaptenen hade visserligen ansvar för navigeringen, men fick vare sig anlöpa eller lämna någon hamn

Kinensisk kvinna av ämbetsmannaklass i festdräkt av exklusivt siden och fenixkrona.

Målning i Ostindiska huset i göteborg. Den kinesiske köpmannen Poan Key-qua på besök.

utan superkargörens skriftliga godkännande. Samma sak med lasten. Superkargören skötte också kassan ombord. Endast han hade tillgång till nyckeln till hytten där pengarna fanns och alla utlägg måste godkännas av honom. Även kaptens. Dessutom hade han ambassadörs fullmakt. Han hade vidare egen hytt med egen kock och två uppassare och självklart godaste vin till måltiderna. Den förste superkargören blev Colin Cambell.

MANSKAPET HADE DET lite värre. De fick samsas under däck med färskvarorna, så länge det fanns några, oxar, får, svin, gäss, ankor. De sov i hängmattor. Basmaten var ärtor, gryn och några dagar torkad kött eller en halv sill och så fyra centiliter brännvin. Mask i det mesta och ruttet vatten, som silades genom vadmål var vanligt. Undernäring, ickehygien, sjukdomar gjorde att många slutade på havets botten, insydda i hängmattan.

Men de som överlevde hade en stor favorit:

Alla från superkargören till yngste jungman fick tullfritt ta ombord en viss mängd kinesiska varor som de fick sälja vid hemkomsten och göra sig en bra förtjänst.

Med tiden gick handeln allt sämre. Sista ostindiefararen kom hem 1806 och 1813 upplöstes bolaget. Handeln på Ostasien blev fri för alla. Det svenska monopollet var över. ■

www.NORTHERNER.com

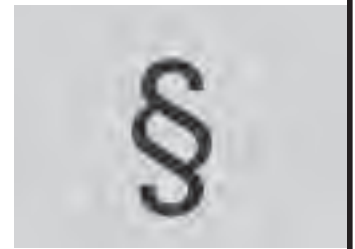
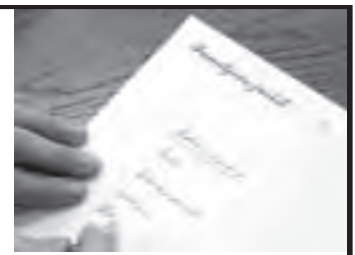
A piece of the Scandinavian soul at your home

**Beställ via Internet
Snus, svensk mat,
presentartiklar
& mycket mer...**

50.000 nöjda kunder sedan 1998

In co-operation with
UPS Express 24-hour delivery

Vem ärver?

- Sambor gör det inte
- Gifta gör det ibland

- Med ett testamente bestämmer du!

Vi hjälper dig att skriva/uppdatera dina juridiska dokument.
Medlemmar i SVIV får 300 kr i rabatt vid upprättande av testamente.

Nyhet - Vi förvarar ditt testamente!

(Gäller dig som är folkbokförd i Sverige.)

48-timmarsjuristen svarar dig kostnadsfritt via e-post!

Välkommen till www.familjensjurist.se!

Familjensjurist

www.familjensjurist.se

FRÅGOR & SVAR

KERSTIN GUSTAFSSON

BOSTAD UTOMLANDS

Gäller uppskovsavdrag vid köp av permanentbostad utomlands? Frågan verkar vara aktuell.

EU-kommissionen anser att Sverige måste ändra reglerna avseende reavinstbeskattning på bostäder för den som köper en ny permanentbostad i ett annat EU-land. Kommissionen menar att uppskovsreglerna ska gälla även i andra EU-länder och inte bara inom Sverige. Nuvarande regler hindrar den fria rörligheten inom EU och Sverige har därmed inte uppfyllt sina skyldigheter i enlighet med EG-fördraget och EES-avtalet. Mycket pengar står på spel och regeringen är givetvis rädd för att förlora beskattningsrätten.

Svenska regeringen medger att reglerna är ett hinder för den fria rörligheten och för investeringar i andra EU-länder, men tror att EU-domstolens praxis kan ge möjlighet till undantag. Kommissionen har inte godtagit de skäl, som hittills presenterats från den svenska regeringen. Under början av hösten måste regeringen inkomma med ytterligare kommentarer. Om inte dras frågan inför EU-domstolen. Det finns många överklaganden i de svenska domstolarna som väntar på ett avgörande. Frågan är mycket aktuell med tanke på många utflyttningar bland 40-talistgruppen. Vi ser fram emot att frågan avgörs inom kort och återkommer i tidningen så fort något händer i frågan.

PENSION PÅ CYPERN

Jag funderar på att bosätta mig Cypern. Vilka skatteregler gäller där, får jag ta med mig mina pensioner?

För den som har sin hemvist på Cypern och som har pensioner från utlandet är skatte-

befriad på ett belopp över C£ 2000 = 33 000 SEK. Belopp därutöver beskattas med en "flat rate" på 5%. Räntor och utdelningar är skattefria men man tar ut en så kallad "defense contribution" på 10% för räntor och 15% på utdelningar. Reavinsten beskattas ej på Cypern utom på försäljning av fastigheter, där skatten uppgår till 20%.

Eftersom den grekiska delen av Cypern inlemrades i EU 1 maj 2004, kan man transferera alla sina pensioner, både ålderspensionen från FK, tjänstepensioner och privata pensionsförsäkringar. Den som uppbar ålderspension (minst premiepensionen) kan skriva in sig i det lokala socialförsäkringsorganet utan kostnad. Medför blankett E121 från FK. Undersök sjukvårdsmöjligheterna på Cypern, en privat tilläggsförsäkring kan vara att rekommendera.

Dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Cypern innebär att ålderspensionen beskattas i Sverige med SINK-skatt 25%. Cypern avräknar sedan den svenska skatten, dock högst 5%. Tjänstepension och privat pensionsförsäkring beskattas endast på Cypern.

Utdelningar på svenska aktier beskattas med max 15% i Sverige. Reavinst på svenska aktier beskattas i Sverige upp till 7 år efter utflyttningen. Förmögenhetsskatt finns ej på Cypern.

GEMENSAMMA DISTRIKTET

Tidigare skickade man sina handlingar om utflyttning till Gemensamma Distriktet på Skatteverket. Gäller inte detta längre?

Nej, det stämmer. GD, Gemensamma Distriktet finns inte kvar längre. Skatteverket har gjort en omorganisation när det gäller handläggning av internationella ärenden. Istället handläggs dessa ärenden av Utlandsenheten, som i sin tur är uppdelad på taxeringssektionen resp SINK-sektionen.

Pensionärer som är utflyttade sedan minst 5 år tillhör skattekontoren i Malmö eller Stockholm. De som är utflyttade kortare tid än 5 år handläggs av den region, till vilken ens kommun tillhör. Det finns fler än 10 regioner.

OBS! NYA SKATTEREGLER

En EU-anpassning har skett av skattereglerna för utomlands bosatta personer, begränsat skattskyldiga, som innebär att de istället för SINK-beskattning kan få sina "tjänsteinkomster" beskattade enligt inkomstskattelagen, vilket innebär en möjlighet att göra avdrag för kostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. En person som har större delen (90%) av sin förvärvsinkomst i Sverige skall ha rätt till personliga avdrag, t ex grundavdrag. Den kommunala skattesatsen kommer att vara en genomsnittlig skattesats som under beskattningsåret tillämpas i kommuner och landsting. Den som vill kan även i fortsättningen beskattas med SINK-skatt som tidigare men utan avdragsrätt.

Kerstin Gustafsson är Svenskar i Världens expert och rådgivare i juridiska, ekonomiska och praktiska frågor som kan uppstå i samband med ut- och återflyttning till Sverige.

Du är välkommen att sända in dina frågor. Vi kan inte garantera svar, men lovar att ta upp så många frågor som möjligt. Observera att svaren på de frågor som kommer in till kansliet endast kan bli generella. Vid osäkerhet om vad som gäller i den egna situationen, återkom med privata frågor till Kerstin, kontakta jurist eller annan sakkunnig i Sverige eller utomlands.

Adressen till frågespalten är:
Svenskar i Världen, Frågor&Svar, Box 5501,
114 85 Stockholm eller
Kerstin Gustafsson, Utlandsbosättning AB
Tel +46 8 665 49 00. E-post kerstin@utlbos.se

Från Bromma till Bulgarien

”Det är mycket pyssel att flytta med skolbarn,” säger Mari Magnusson. Tillsammans med man och tre barn lämnar hon Sverige för Sofia. Ett av de största problemen var att lösa skolfrågan. Många viljor, mycket att ta reda på. Och även hemflytten måste planeras redan nu.

AV AMELIE E CARDELL

Undrar hur det känns att vara 11 år och flytta från Bromma till Bulgarien?

– Pirrigt med engelskan och tråkigt att lämna kompisarna. Men man får ju nya och jag kommer ju tillbaka, sammanfattar Sebastian Magnusson i ett enda andetag.

Pappa Kent som arbetar på Atlas Copco har veckopendlat sedan årsskiftet och i höst går flyttlasset för hela familjen. Storebror Marcus, 13 år och lillasyster Julia, 10 år ger sig iväg med blandade känslor.

– Det ska bli spännande men helst hade man väl sluppit, säger båda två.

Familjen Magnusson bryter upp från tryggheten en stund och ser det som en nyttig erfarenhet.

När familjen besökte den bulgariska huvudstaden Sofia på sportlovet var det snöglopp, grådask och två minusgrader. Slitna cementblock kantade gatorna från flygplatsen. ”Här kan man ju inte bo”, var barnens spontana reaktion.

– Men skolan var jättefin med stor sportplan och pool höll på att byggas. Och vårt nya hus bredvid skidliften blir ju kul, säger Marcus.

ATLAS COPCOS FABRIK ligger i Russe, 30 mil från Sofia. Pappa får pendla eftersom de få internationella skolor som finns i Bulgarien ligger i huvudstaden. Och dis-

Från periferin i Sverige till centrala Europa.

tansundervisning med mamma som fröken kändes inte som ett bra alternativ. Valet föll på Angloamerican School of Sofia som blandar det engelska och det amerikanska skolsystemet.

– Diplomatsbarn från England och USA har förtur till Angloamerican School, näst i kön står andra diplomatsbarn, sedan engelsktalande barn och i fjärde hand sådana som vi. Det var på håret att Julia kom in. Vi kanske inte kan åka, tänkte vi så sent som i juni innan vi fick positivt besked, säger mamma Mari Magnusson.

Familjen har en tidigare utlands-erfarenhet, nämligen Singapore där de bodde mellan 94 och 97. Marcus kom dit som ettåring, Sebastian och Julia föddes där.

– Mycket pyssligare att flytta med skolbarn, mer att ta reda på och fler viljor att tillgodose. Även en framtida hemflytt måste ju planeras, säger Mari Magnusson.

Rektorn på Höglandsskolan i Bromma kan inte garantera att det finns plats till barnen Magnusson när de kommer tillbaka. För säkerhets skull köar de också till Europaskolan vid Odenplan och till Internationella Engelska skolan. Om de kommer tillbaka lagom till att Marcus ska börja gymnasiet måste han tenta in svenskan för att överhuvudtaget kunna söka in.

MARI MAGNUSSENS AMBITION är att de ska läsa extra svenska under utlandsåren. Som det nu ser ut måste de själva köpa in böcker. Minst fem svenska elever krävs för att få läromedel och bidrag till en lärartjänst från Skolverket.

– Än så länge finns det bara våra tre och en till i Sofia, säger Mari Magnusson.

Sofia – en modern storstad med en fot i väst och en fot kvar i det gamla kommunistisambället.

Rektorn på Höglandsskolan kan inte garantera att det finns plats till barnen när de kommer tillbaka

För att kunna placera barnen i rätt klass ville skolan i Bulgarien titta på betyg. Men några sådana går inte att få i Sverige innan åttonde klass.

– Ett allmänt intyg om att barnen hade

klarat målen enligt svensk läroplan var de inte särskilt intresserade av på Angloamerican School, säger Mari Magnusson. Turligt nog för oss är skolans sekreterare finska. Hon känner till vårt skolsystem och har tidigare erfarenhet av svenska barn. Hennes bedömning var att de kan gå in i klasser med jämnåriga. Marcus börjar sjuan, Sebastian i femman och Julia i fyran.

Väl på plats kommer barnen att få göra ett prov. Marcus har engelskan lite gratis sedan dagistiden i Singapore och håller den igång med hjälp av dataspel. ▶

International School of Helsingborg

María Park, Västra Allén 7, 254 51 Helsingborg

International:

✓ Approach ✓ Programme ✓ Students ✓ Teachers ✓ Future

International Baccalaureate Programme:

Pre School • Kindergarten • Primary Years Programme (grade 1–5)
• Middle Years Programme Including Year 10 (equivalent to Pre-IB/Pre-DP)
• IB Diploma Programme grade 11–12 • No fees

For further information, contact the Principal, Mr Leif Berntsen

Tel +46-42-105742 Fax +46-42-134 190

E-mail leif.berntsen@helsingborg.se web site <http://skola.helsingborg.se/tis>

Sebastian och Julia har förberett sig med privatlektioner i engelska det senaste halvåret.

– Webbkameran på datorn är kanon för att hålla kontakten med klasskompisarna hemma, säger Marcus. Vi har använt det ganska mycket när vi har

pratad med pappa i Bulgarien.

PAPPA ÄR DEN SOM HAR drivit på en utlandsflytt. Och när det väl blev bestämt ser mamma också fram emot att få mer tid med familjen. Mari Magnusson har sagt upp sig från sin tjänst som biokemist och i höst ska hon börja traggla kyrilliska bokstäver och böja bulgariska verb.

– Lite obehagligt är vetskapen om att vara helt utförsäkrad när jag kommer hem igen. Samtidigt är det en jättemöjlighet att

få fundera på en ny yrkesbana.

För familjen Magnusson var det en förutsättning att familjen skulle uppleva Bulgarien tillsammans. Internat var inte ens uppe till diskussion.

– Om det hade gällt gymnasiet hade vi kanske resonerat annorlunda, säger Mari Magnusson. Nu fokuserar vi på fördelarna med nytt språk och nya vänner. Jag ser det som en nyttig lärdom för oss alla att bryta upp från tryggheten en stund. Det är inte så farligt som det kan verka. ■

FAKTA

Svenska skolor utomlands

● Utförlig information om skolgång utomlands hittar du på Skolverkets hemsida www.skolverket.se

Svensk statsunderstödd utbildning utomlands finns i följande former:

- Svensk utlandsskola
- Distansundervisning för år 7-9 och NV- och SP-programmen på gymnasiet
- Kompletterande svensk undervisning
- Svenskundervisning vid internationell skola
- Europaskolor

Svensk utlandsskola hittar du i Bryssel, London, Paris, Milano, Modena, Lissabon, Moskva, Genève, Fuengirola, Gran Canaria, Madrid, Marbella, Teneriffa, Torreveja, Palma de Mallorca, Berlin, Hamburg, Wien, Beijing, Vientiane, Buraidah, Medina, Riyadh, Sao Paolo, Managua, Pasco, Addis Abeba, Nairobi, Maputo, Dar es Salaam.

Distansundervisningen för grundskolan år 7-9 sköts av Sofia skola i Stockholm och för gymnasiet av Värmdö Gymnasium.

Kompletterande svensk undervisning är ganska vanligt förekommande. För att få statsbidrag till verksamheten krävs en huvudman/förening, samt minst fem behöriga elever. Föreningarna drivs ofta av föräldrar som är bosatta på orten.

Svenskundervisning vid internationell skola finns för närvarande vid Lycée International St Germain-en-Laye utanför Paris, The American School of Warsaw, United Nations International School of Hanoi.

Europaskolor är till för EU-tjänstemännens barn. Sverige har svenska sektioner vid Europaskolan i Bryssel och Luxemburg.

The British International Primary School, Stockholm

Quality teaching and learning in a changing world

**Ages 3-11
180 students
Over 25 nationalities
Small classes
Est. 1980**

Östra Valhallavägen 17, 182 68 Djursholm, Sweden
Tel +46 755 23 75. Fax +46 8 755 26 35
E-mail borgen@britishinternationalprimaryschool.se
Internet www.britishprimaryschool.se

Invest in Gävleborg Agency

**Vill du bli
Honorary Business Consul?**

För att läsa mer gå in på: www.iga-sweden.com
Eller skicka ett e-mail till: matz.wester-eriksson@mhk.cci.se

SSHL. En skola för framtiden.

*Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket är en av Sveriges vackrast belägna skolor.
Den ligger på en kulle i Sigtunas vackraste del, nära Stockholm, Arlanda och Uppsala.*

*Idrotten har sin givna plats på SSL. Särskilt lagsporter - både med och utan boll.
Närheten till Mälaren ger roddarna obegränsade möjligheter till träning.*

*Belöningens stund. Det svindlande ögonblick då åren av sena studiekvällar,
och motsträviga tensor plötsligt får ett värde och blir ett minne för livet.*

Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket är en av Europas modernaste och mest framgångsrika internatskolor. Ungefär 550 elever studerar här, varav 350 är internatelever.

Gymnasiet på SSL erbjuder gymnasieskolans naturvetenskapliga (NV) och samhällsvetenskapliga (SP) program. Samt ett internationellt program (IB) som handhas av International Baccalaureate Organisation. Examen från dessa ger tillträde till de flesta högskolor och universitet runt om i världen.

SSL erbjuder dessutom sina elever MYP, the Middle Years Programme - ett arbetssätt där hela processen och inte bara resultatet värderas. Grundskolan och gymnasiet knyts därmed ihop på ett naturligt sätt.

SSL är på många sätt en unik skola med stark internationell prägel, hög pedagogisk kvalitet och studieresultat som imponerar.

Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket SSL

Box 508 S-193 28 Sigtuna. Beställ mer information per tel 08-592 571 00, fax 08-592 572 50 eller e-mail info@ssl.se.
Ett besök på vår hemsida rekommenderas dessutom www.ssl.se

Så finansierar du studierna

AV AMELIE E CARDELL

Skola – utbildning – barn och samtidigt utlandssvensk kan vara en krånglig kombination. Plugget på platsen eller internat i Sverige? Och får man studiemedel?

U Höga terminsavgifter, mat och logi. Resor, försäkringar och en radda andra avgifter. Vare sig du studerar i Sverige eller utomlands så krävs en del pengar för att studentlivet ska gå runt. Studiehjälp som består av studiebidrag, extra tillägg och inackorderingstillägg kan du få om du är mellan 16 och 20 år

och går i gymnasiet, på folkhögskola samt i kommunal eller statlig vuxenutbildning i Sverige. Bidragsdelen får du utan att göra en speciell ansökan och oberoende av dina föräldrars ekonomi. Extra tillägg måste sökas och prövas med hänsyn till ekonomiska förhållanden. Om du ska inackorderas vid studier på folkhögskola, riksinternatskola eller på

en fristående skola kan du söka inackorderingstillägg från Centrala studiestödsnämnden, CSN.

MM DU SKA LÄSA PÅ gymnasiet inom Norden kan du få studiehjälp beviljat på i stort sett samma villkor som i Sverige. För studier utom Norden gäller särskilda regler. Du kan vara berättigad till studiemedel om du bor utomlands och minst en av dina vårdnadshavare är utsänd av statlig arbetsgivare, anställd av svenskt trossamfund eller av en svensk ideell organisation som bedriver biståndsarbete. Barn till anställda i svenska företag i utlandet får normalt inte studiehjälp under gymnasieåren.

Till skillnad från vad som gäller för gymnasiestudier i Sverige måste du vid utlandsstudier ansöka om studiebidrag. Du kan också ansöka om inackorderingstillägg, extra tillägg och bidrag för dagliga resor.

För studier vid universitet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning i Sverige kan du välja att bara ansöka om den skattebefriade bidragsdelen eller att också begära studielån som ska betalas tillbaka med ränta. Studiebidraget är lika stort för alla medan studielånets storlek

UPPSALA
UNIVERSITET

Bo utomlands – läs i Uppsala

Var du än befinner dig i världen kan du läsa på distans vid Uppsala universitet – allt du behöver är en dator med internetuppkoppling.

Kursutbud och anmälningsblanketter hittar du på:

www.uu.se/utbildning

Du kan också få information från Studerandeexpeditionen:
Tel: +46 18 471 47 10
Fax: +46 18 471 19 73
stud.exp@uadm.uu.se

Sök senast 15 oktober

I härlig miljö i centrala Berlin erbjuder Svenska Skolan

- svensk läroplan med individuellt anpassad tyskundervisning och förstärkt engelska.
- åldersintegrerat låg- och mellanstadium.
- handledning för högstadiel elever i samarbete med Sofia distans.
- kompletterande svenska, från förskole- till gymnasienivå.

Kontaktperson rektor Liv Jofjell
Telefon: +49 (30) 86 49 59 30
Fax: +49 (30) 86 49 59 31
e-mail: schule@snafu.de
www.svenskaskolan-berlin.de

är beroende på vilket land du studerar i och vilka andra inkomster du har.

Du som studerar i Sverige behöver inte vara svensk medborgare för att ha rätt till studiemedel. Däremot krävs bland annat att du är bosatt i landet och att du har kommit hit av annan anledning än att skaffa dig en utbildning. För medborgare i andra EU/EES-länder eller i Schweiz ställs färre krav. CSN:s enhet för utländska medborgare kan ge dig fler detaljer.

Utländska medborgare får normalt inte studiestöd för studier utanför Sverige. Undantag gäller för EU-medborgare och deras anhöriga som i vissa fall kan jämföras med svenska medborgare. Som regel gäller att du ska ha varit folkbokförd i Sverige de senaste två åren om du ska studera utanför Norden med studiemedel. Undantag görs om det finns särskilda skäl. Ett sådant kan vara, att du efter att ha va-

rit folkbokförd i Sverige under minst två år flyttat utomlands med föräldrar som arbetar i svensk utrikestjänst eller liknande. CSN:s beslut kan överklagas hos en särskild Överklagandenämnd.

Grundläggande krav för alla som söker studiemedel för utlandsstudier är att utbildningen ska vara på heltid och pågå i minst 13 veckor. Utbildningen ska dessutom vara erkänd av behörig myndighet i studielandet. Distansutbildning utomlands godkänns inte av CSN. För språkstudier gäller särskilda regler; ett europeiskt språk måste t ex läsas i Europa för att berättiga till studiemedel.

FÖR ATT TÄCKA KOSTNADER vid studier i annat land kan du söka extra studielån. Det är också värt att lägga ner lite tid på att hitta stipendier. Vänd dig till Stipendienheten vid universitetsförvaltningen, till

Svenska institutet eller till det utländska universitetet för att få information om stipendier. På biblioteket kan du låna stipendiehandböcker och många uppgifter finns på internet.

Till skillnad från högskolor i Sverige tar utländska universitet oftast ut terminsavgifter. De avgifterna slipper du om du får en plats som utbytesstudent genom en svensk högskola. Du kan söka studiemedel för högst 52 veckor i taget. CSN kan bara bevilja dig studiemedel för fyra veckor bakåt i tiden från den vecka då din ansökan kom in.

Studiehjälp för studier utomlands handläggs av CSN i Linköping. När CSN beslutat om studiemedel måste du skriftligen kunna försäkra att du avser påbörja dina studier. Du måste också ha ett bankkonto i en svensk bank. För mer information titta på hemsidan www.csn.se ■

MINNESLISTA:

Att tänka på – 12 viktiga punkter

1. Studera på egen hand eller inom ett utbytesprogram?
2. Läsa hela eller en del av utbildningen utomlands?
3. Jämför utbildningar – innehåll, antagningskrav och kostnader
4. Förutsättningarna för arbete eller studier i Sverige efter din utbildning utomlands?
5. Möjligheter till studiemedel eller stipendier?
6. Gör nödvändiga språktest, över sätt betyg och rekommendationsbrev om det krävs.
7. Ansök om visum eller uppehållstillstånd om det behövs.
8. Ordna bostad, många utländska universitet hjälper internationella studenter med bostad.
9. Se till att du har gällande försäkringar för olycksfall, liv och ansvar.
10. Om du studerar i ett EU/EES land har du rätt till landets sjukförmåner, förutsatt att du har med dig det Europeiska sjukförsäkringskortet som du kan beställa från Försäkringskassan.
11. Om du flyttar utomlands under minst ett år ska du normalt avregistreras från folkbokföringen i Sverige. Hör med Skatteverket vad som gäller i ditt fall.
12. På www.syoguiden.com finns mer information om vad du ska tänka på när du planerar dina utlandsstudier.

Nu även i Asien,
Australien och
Afrika!

svt.se/europa

Du behöver inte missa dina svenska favoritprogram bara för att du är utomlands!

Du kan se dem samtidigt som dina vänner i Sverige, var du än bor i Europa, Asien, Australien och Afrika – om du abonnerar på Sveriges Televisions utlandskanal **SVT EUROPA**. Och inte ens när du reser i dessa världsdelar behöver du vara utan svensk tv – förutsatt att ditt hotell abonnerar på **SVT EUROPA**.

SVT EUROPA direktsänder svenskproducerade program från **SVT1** och **SVT2** samt temakanalerna **SVT24** och **Kunskapskanalen** via satellit. Dygnet runt, året om. Du får nyheter och fakta. Musik, sport och natur. Barn- och nöjesprogram. Drama, debatter och kultur. Dessutom två radiokanaler **Radio Sweden** och **P4**, utbildningsprogram från **UR** samt **SVT Text**:s alla text-tv-sidor inkl Stockholmsbörsen.

För närmare information och abonnemang kontakta **SVT EUROPA**:s kundtjänst:

ConNova TVX AB tel: +46 (0)141-20 39 10 fax: +46 (0)141-20 39 11 e-post: info.tvx@connova.se

FAKTA

Riksinternaten

Gemensamt för riksinternaten är att eleverna bor i hus nära skolan tillsammans med husmor och/eller husfar. Man tillämpar schemalagd läxtid. Samtliga riksinternat erbjuder sommarkurser för utlandssvenska elever och elever som vill förbättra sina studieresultat.

Grennaskolan, Gränna, Småland

Hemsida: www.grennaskolan.se

Rektor: Anita Svensson

Antal elever:

310 (130 internatelever varav c:a hälften är utlandssvenskar)

Åldersgrupper: 13–19

Stadier:

Grundskola åk 7–9, MYP. Gymnasium NV, SP, SP på engelska, IKU.

Internatavgift/läsår:

SEK 120 000 för utlandssvenska elever,

SEK 128 000 för hemmasvenska elever,

SEK 220 000 för utländska elever. An-

mälningavgift SEK 2 500

Övrigt: Skolan har ordinarie skollov.

Under vanliga helger kan eleverna välja om de vill stanna kvar eller resa hem.

132 500 för utlandssvenska elever, SEK 179 300 för hemmasvenska elever. Gymnasiet: SEK 137 000 för utlandssvenska elever, SEK 183 800 för hemmasvenska elever. IB: SEK 167 500 för utlandssvenska elever, SEK 183 800 för hemmasvenska elever. Anmälningavgift SEK 5 000.

Övrigt: För elever i grundskolan tillkommer 7 000 kr/läsår som är avsett för veckopeng, personliga utgifter, resor samt olika aktiviteter som skolan organiserar. Skolan har ett visst antal hemresehelger när skolan är stängd, samt ett visst antal frivilliga hemresehelger.

Vissa lördagsförmiddagar är det obligatorisk skolgång, vilket innebär att ordinarie lov blir något längre jämfört med vanliga skolor.

Friskola med internationell inriktning och inackorderingsmöjligheter.

Europaskolan i Strängnäs

Hemsida: www.europaskolan.se

Rektor: Catharina de Geer

Antal elever: C:a 300, varav ungefär 100 inackorderade (hittills inga utlandssvenskar)

Åldersgrupper: 16–20

Stadier: Gymnasium NV (kemi/fysikprogrammet) SP (Europaprogrammet och Företagarprogrammet)

Skolavgifter: ingen (inackorderingsbidrag sökes från CSN)

Övrigt: Elever som inte kommer från närområdet erbjuds att hyra lägenheter i Strängnäs. Skolan har en inackorderingsansvarig och har bildat föreningen Migratoria som arbetar för att skapa trivsel och gemenskap för dessa elever.

Alla årskurser läser Europakunskap och åker årligen på bildningsresor till Europa till ett självkostnadspris på 5 000 kronor.

Lundsbergs skola, Storfors, Värmland

Hemsida: www.lundsbergsskola.se

Rektor: Staffan Hörnberg

Antal elever: 195

(170 internatelever

varav c:a 20 är utlandssvenskar)

Åldersgrupper:

13–19

Stadier: Grundskola

åk 7–9, gymnasium

åk 1–3, NV, SP

Internatavgift/läsår:

Grundskola: SEK

149 000 för utlands-

svenska elever, SEK 161 700 för hemmasvenska elever.

Gymnasium: SEK 154

500 för utlandssvenska elever, SEK 179

500 för hemmasvenska elever. Anmäl-

ningavgift SEK 500.

Övrigt: Hemresehelger var tredje helg.

Annars undervisning på lördag förmiddag, vilket innebär att elevernas lov blir

noget längre jämfört med vanliga skolor.

lor.

Sigtunaskolan

Humanistiska läroverket, SSHL, Sigtuna, Uppland

Hemsida: www.sshl.se

Rektor: Rune Svaninger

Antal elever: 580 (330 internatelever, varav c:a 200 är utlandssvenskar)

Åldersgrupper: 13–19

Stadier: Grundskola åk 7-9, MYP. Gymnasium NV, SP, SP på engelska, IB.

Internatavgift/läsår: Grundskola: SEK

Fullständig Högstadiundervisning via Datorn sedan 1994

För ytterligare information
och anmälningblanketter

www.sofiadistans.nu

mail@sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Barnängsgatan 12
116 41 Stockholm

Tel: +46-8-555 777 00
Fax: +46-8-555 777 07

SVENSKA I SVERIGE

Läs svenska i universitetsstaden Lund

Ta en sommarkurs, eller förbered svenskan inför universitetsstudier.

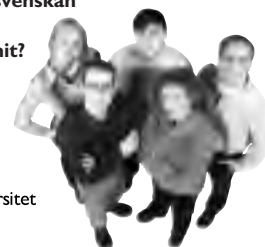
Har du inte möjlighet att komma hit?

Vi erbjuder kurser på distans.

Besök vår hemsida!

 Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Lunds universitet

www.folkuniversitetet.se/isu

You get the best of Scandinavian tradition and a strong international profile

A move abroad is a challenge for the entire family, both for the adults changing jobs and for the children changing schools. The right kind of school can turn the rather frightening situation of facing the unknown into a truly life-changing and positive experience. The Scandinavian School of Brussels knows this, and that's why our priority is to make our students and parents feel that they have made the right choice.

The School is located in a beautiful wooded area in Waterloo, just on the outskirts of Brussels. At SSB we find it essential to focus on the individual student and provide a caring environment where it is easy to feel at home and to find new friends among students and teachers alike. We recruit the best teachers available, so we can offer our students challenging and fulfilling programmes that also include arts and sports.

A student at SSB can leave with a Scandinavian Upper Secondary education as well as an International Baccalaureate Diploma. These qualifications make it easy for anyone to go on to international universities and other types of higher education.

There are two sides to a good school: one is the quality of its teachers; the other is the social context in which the students live and work. Our language teachers are either bilingual or native speakers, our classes are small and our commitment to the development of the individual student is unmatched. But, more importantly, our goal is that every child, from 2 years of age until they leave Upper Secondary, feels safe, secure and confident that whatever the situation, there is always someone to assist them.

Please contact us for any additional information you might need, or even better: Come visit us and see for yourself.

Welcome to SSB!
Torbjörn Åberg
Headmaster

Välkommen att vara den du är.

Tradition & Vision. En skola ska vara utvecklande – fylld av möjligheter till egna initiativ. Samtidigt som den ska förmedla all kunskap som behövs för ett bättre liv. Den ska ge de bitar du vet att du vill ha, men också visa vägen till det du inte visste att du saknade.

Grennaskolan är ett riksinternat som ligger mitt i Gränna som ligger mitt i Sverige som ligger mitt i världen. En liten skola med stora möjligheter i en liten stad med lika stora möjligheter. Ett perfekt utgångsläge för dig som vill fortsätta vara den du är – och lite till.

Vill du veta mer om Grennaskolan – www.grennaskolan.se.

Grennaskolan Riksinternat, Box 95, SE 563 22 Gränna, Sweden.
Tel +46 (0)390-561 50. E-mail info@grennaskolan.se www.grennaskolan.se

Q U A L I T Y
ALFA MOVING

Specialist på
INTERNATIONELLA FLYTTNINGAR

Jönköping

Tel 036-31 26 60

Fax 036-31 26 70

Alf Bosmyr

Göteborg

Tel 031-80 75 80

Fax 031-15 45 01

Göran Frisén

Stockholm

Tel 08-646 26 40

Fax 08-646 26 30

Rolf Ellburg

Malmö

Tel 040-18 26 30

Fax 040-18 24 01

Bo Wärme

e-mail: info@alfa-moving.se
www.alfa-moving.se

FIDI

À JOUR

GUDRUN TORSTENDAHL

Läs svenska i Sverige som förberedelse för högskolan

För studenter med utländsk utbildning finns det flera saker att tänka på inför anmälan till kurser eller utbildning vid universitet och högskolor i Sverige. Ett grundläggande krav är att man måste vara behörig för studierna.

Svenska språket är det ämne som de flesta utlandssvenska studenter har frågor omkring. Det finns olika vägar att skaffa sig särskild behörighet i detta ämne. *Behörighetsgivande kurser i svenska* finns vid universiteten i Stockholm, Göteborg, Linköping, Lund, Uppsala och Umeå samt vid Malmö högskola.

På dessa orter ges också det *behörighetsgivande testet i svenska, Tisus*. Information om Tisus och exempel på prov finns hos Stockholms universitet, institutionen för nordiska språk www.nordiska.su.se.

Ett alternativ till universitetens förberedande universitetskurser kan vara att gå på Grennaskolans introduktionskurs för utlandssvensk ungdom, IKU. Detta är en ettårig kurs som är specialanpassad för den som kommer från utlandet och ska börja en svensk gymnasieutbildning eller högskoleutbildning.

Det finns flera saker som det är viktigt att tänka på när man ska söka till högskoleutbildning i Sverige, säger Bo Inge Skarström som är lärare i svenska och examinator för Tisus vid Institutionen för nordiska språk på Stockholms universitet. Han är också ansvarig för att testet i svenska kan genomföras utanför Sverige i samarbete med svenska ambassader, svenska utlandsskolor och vid vissa universitet som har en lektor i svenska.

ANSÖKAN OCH ANTAGNING

– Vi har ett komplicerat antagningssystem och den som verkligen vill komma in på en planerad utbildning gör klokt i att ta reda på vad som gäller. Man bör ta kontakt med högskolan eller universitetet och

kontrollera vilka krav som ställs på *behörighet*, tänka på att platserna fördelas till olika *urvalsgrupper* och att det är viktigt att bevaka antagningen av *reserver*, säger Bo Inge Skarström.

Upplysningar finns i högskolans *utbildningskatalog*, som oftast också finns utlagd på Internet. Där kan man se vilka kurser som ges varje termin eller kanske bara startar en gång per år. Kraven på behörighet i olika ämnen framgår också. Sedan är de klokt att ta kontakt med studievägledningen på högskolan och gärna också med studievägledaren i ämnet, som kan ge goda råd om hur man bäst når det mål man satt upp för sina studier.

Bo Inge blir ofta kontaktad av en elev, eller elevens förälder, som i sista stund upptäckt att man måste ha betyg i svenska språket och därför vill göra Tisus så att eleven kan söka till en högskoleutbildning i Sverige. Eftersom testet bara ges två gånger om året kan frågeställaren bli upprörd eller ledsen om man måste vänta ett halvår på nästa provtillfälle. Många tror dessutom att det bara att vänta på antagningsbeskedet, när Tisus har klarats av och ansökan har skickats in.

– Men, framhåller Bo Inge, det är viktigt att noggrant planera sin ansökan och att förbereda sig för den nya miljön, lära sig var man får de upplysningar man behöver och skaffa sig träning i högskolans studieteknik och uppgiftslösning. Allt detta kan man göra parallellt med en språkkurs i svenska.

Allt fler högskolor har startat förberedande studier – basår, bastermin eller collegeutbildning – som leder in på högskolan, eftersom man upptäckt att väldigt

många nya studenter har svårt att klara av de första terminernas studier med krav på att prestera 20 poäng per termin.

UTLANDSSVENSKA ELEVER

För den som bott i utlandet och fått sin gymnasieutbildning på ett annat språk än svenska är det extra viktigt med förberedelserna för universitets- och högskolestudier, säger Bo Inge. I många fall har man använt sitt svenska modersmål enbart i familjen och har ingen träning i att formulera sig i ett vetenskapligt sammanhang eller skriva utredande och argumenterande texter. Om man inte har följt med i den svenska samhällsdebatten genom tidningar, radio och TV är man inte heller bekant med de frågor, tänkesätt och uttryck som man behöver för att skriva en B-uppsats i företagsekonomi, litteraturvetenskap eller i miljöfrågor som kan ta ett stort utrymme i naturvetenskapliga ämnen.

Godkänt resultat på en behörighetsgivande utbildning ger, som framgår av namnet, *behörighet i svenska*. Examineringen är inkluderad i utbildningen och studenten behöver alltså inte göra något separat test (Tisus). Utbildningen kostar ingenting utöver terminsavgift till studentkåren och kurslitteratur.

Det finns länkar till de institutioner som ger denna utbildning på samma hemsida som har information om Tisus.

Hur ska man då se på en kurs i svenska innan man börjar sin planerade utbildning. Är det ett förlorat år, en förlorad termin? Tvärtom, säger Bo Inge, en sådan förberedelse sparar både tid och tårar för eleven! Den ger en god förberedelse för akademiska studier i Sverige, inte bara språkligt. Eleven ökar sin kännedom om landet, universitetsvärlden, studieförhållande och studentmiljö. Studenten kan ta kontakt med det ämne som sedan ska studeras, studievägledaren och institutionen och få en flygande start efter kursen i svenska, det vill säga lätt klara av att få sina 20 poäng under första terminen. ■

A man with long, wavy hair, wearing a red zip-up jacket, stands in front of a blue, textured wall. He is pointing his right hand towards a poster on the wall. The poster features a black and white image of a young boy and a woman, with text in Swedish. Another poster is visible below it. The title 'Skräckmästaren från Blackeberg' is overlaid in large white letters on the right side of the image.

Skräckmästaren från Blackeberg

Förra året hände något ovanligt i det litterära Sverige – en debuterande författare gav ut en skräckroman från Blackeberg och gjorde succé. Historien om en ung kvinnlig vampyr som härjade i denna identitetslösa förort i västra Stockholm fick recensenter att jämföra med sådana skildrare av hemskheter som Stephen King.

Boken heter "Låt den rätte komma in" (Ordfront). I år slog han till igen med en annan fasansfull bok, "Hanteringen av odöda".

För att vara så skräckorienterad är han aningens harig. Vi träffas i Espresso-grillen på Gräddö söder om Norrtälje. En typisk svensk centralpunkt med Svensk Kassaservice, Svenska Spel-ombud, videouthyrning, grillkorv med pommes-försäljning och gråsparvar som går och hackar i sig sånt som ramplar av från mosbrickor.

Ett sånt ställe som killar med hjälm och moped älskar att stå och hänga utanför, ett nav i svenskheten.

John Ajvide Lindqvist står vid videohyllan och letar efter en bra film. Jag rekommenderar "Hotel Rwanda" och då frågar han om den inte är för otäck. Alltså OTÄCKT otäck. Han skräms nämligen av verklighetsbaserade otäckheter. Och det får man väl medge att filmen är. Folkmord kan knappast vara annat.

GRÄDDÖ LIGGER PÅ RÅDMANSÖ i Roslagen och här i närheten i en stuga vid vattnet bor John Ajvide Lindqvist med fru och barn. En ganska skygg kille som inte gärna pratar om sig själv och som röker hemrullade cigaretter intensivt.

Här sitter han och skriver på nästa projekt efter att just ha avslutat film-

manuset till "Låt den rätte komma in". Den spelas sannolikt in någon gång nästa år med Thomas Alfredson som regissör.

John Ajvide småler generat och tycker det är ganska fantastiskt att en så etablerad regissör velat ta sig an boken. Han tycker överhuvudtaget att det är förvånande att han fått ett så positivt bemötande för sina två romaner.

– Jag är också överraskad av att en del tycker att "Låt den rätte komma in" är litterär. Jag ville skriva en bladvändare och hade inga litterära ambitioner, säger han.

ROMANEN OM VAMPYREN i Blackeberg har hittills sålts till Norge, Italien, Danmark och USA. USA är särskilt glädjande, där är det svårt att komma ut för skandinaviska författare.

John Ajvide växte själv upp i Blackeberg och i historien om den 12-åriga Oskar som lever ensam med sin mor (pappan bor på Rådmansö) i ett Sverige i början av 1980-talet, har han lagt in en del av sina egna erfarenheter av ensamhet och mobbing.

TEXT OCH FOTO: JONAS HULTKVIST

Oskar träffar en tjej som just flyttat in och de två blir vänner. Hon bor i en lägenhet tillsammans med en man som antas vara hennes far. Men han är inte hennes far och hon är ingen vanlig flicka och hon kommer bara ut om natten eftersom hon inte tål dagsljuset.

Dessutom hittas det lik i trakten, lik som tömtes på blod. Det är kort sagt hur kusligt som helst.

Hur han kom in på den för svenska förhållanden nischen med skräckböcker kan han inte riktigt förklara. Det fanns en serie böcker med samlingsnamnet "Kalla Kårar" på 1970-talet och han har alltid varit fascinerad av skräckfilmer.

– Skräck på låtsas går bra, säger han. Det är väl ett sätt att hålla dödsräcken ifrån sig. Jag har blivit kritiserad för att vara lite väl ingående i vissa scener – men ska det va så ska det va.

– Eftersom det jag skriver om aldrig har hänt så kan jag vara oerhört detalje-

rad utan att det gör mig något. Men om jag läser något fasansfullt som hänt i verkligheten, klarar jag inte av det.

ÄVEN "HANTERINGEN AV odöda" kan eventuellt bli film – eller TV-serie. John Ajvide är mumligare än vanligt när det gäller den saken, men en tolkning av honom kan vara att vi kan få se de odöda i rörlig bild någonstans någon gång.

Då kan vi få skåda hur hundratals nyss avlidna reser sig ur sina kistor, kylrum eller gravar och söker sig tillbaka till sina hem och anhöriga i blinda och ömkansvärda skaror. De har ingen puls, de lever inte men är ändå inte riktigt döda, de blir samhällsproblem och löpsedelstoff. Det är sorgligt och tragiskt, men också roligt och satiriskt. John Ajvide har ett förflutet som stå-uppkomiker, vilket även sätter sin prägel på hans första bok.

Sammanlagt har de båda böckerna

John Ajvide Lindqvist är född 1968 och uppväxt i Blackeberg. Efter en karriär som trollkarl och ståuppkomiker blev han skräckförfattare. På senare tid har han även bl a skrivit manus till TV-serierna Reuter & Skoog och Kommissionen.

sålt runt 45 000 ex och det är författandet på heltid som gäller nu. I vår kommer en novellsamling, "Pappersväggar". Han skriver också på ett filmmanus och planerar en bok som ska utspela sig i skärgårdsmiljö. Den svenska skärgården har inga obehagliga vibbar ännu, säger han. Det ska han ändra på.

Han reser sig och går hem. Utan "Hotel Rwanda." ■

I denna ljuva sommartid...

Tällberg – i hjärtat av Sverige

För bröllopet, familjefesten, födelsedagen ...och styrelsemötet. Pooler, terrasser, milsviad utsikt över Siljan, konst och tradition. Mötesplatsen för den som vill ha allt ordnat för sig.

VÄLKOMMEN!

Green Hotel

Tel 0247-502 50 www.greenhotel.se

furuhojden.com

REHAB och vård i hemlik miljö

- Välplanerad
- Professionell
- Effektiv
- Kraftfull

FURUHÖJDEN
REHABILITERINGSHEM

Gribbylundsvägen 75, 187 68 Täby, Tel: +46 8 630 89 00

Lägg 20 minuter på en smart investering, så kan du koppla av i flera år framöver.

Om du har lite pengar över att investera, är aktieobligationer ett klokt alternativ. De ger aktiernas möjlighet till god avkastning och obligationernas låga risk och trygghet. Dessutom kräver de minimalt engagemang i tid av dig.

Nu är det dags att teckna Aktieobligation 254 med spännande inriktningar som Teknologi & Läkemedel, Olja & Energi och Kinesiska Drakar!

Besök oss på www.seb.se/aktieobligation eller ring SEB, Non-Resident på +46 31 62 19 02.

SEB

New! All about Swedish festivities and traditions!

How do modern Swedes celebrate their traditional festivities? What were things like in times past? How are Swedish traditions faring today? Richly illustrated in colour. 48 pages. Available in English, French, German, Spanish or Swedish. Price: SEK 69

Welcome to the home of literature from and about Sweden, translated into many different languages — 30 of them on our shelves just now!

Bring this voucher and get a 10% discount on all ordinary prices! Valid 2005.

10%
Discount Voucher

Sweden Bookshop

Slottsbacken 10, Gamla Stan, Stockholm
Phone 08-453 78 80, order@si.se
www.swedenbookshop.com

Arbeta och bo utomlands

Ska du arbeta och bo utomlands och behöver hjälp med bankaffärens?

Nordea Utlandsservice erbjuder ett enkelt sätt att sköta dina bankaffärer under utlandsvistelsen. Du får bla ett utlandslönkonto, personlig rådgivning om krediter och sparande, betalningstjänster och introduktion till en lokal bank där du befinner dig.

Via Nordeas Internet- och telefontjänster kan du utträta dina bankärenden på tider och platser som du själv väljer! Har du inte provat än? Gå in på www.nordea.se eller kontakta ditt närmaste Nordeakontor så hjälper vi dig att komma igång!

Nordea Utlandsservice
Box 16081
SE-103 22 Stockholm
Tel: +46 8-791 6765
Fax: +46 8-791 7743
E-post: utlandsservice@nordea.com

Internationell arvsrätt

Advokat Ulf Bergquist

Rekommenderad i internationella arvs- och bodelningsmål av UD och ambassader.

Ofta förordnad som boutredningsman av Stockholms tingsrätt i dödsbon med internationell anknytning.

Författare till lagkommentaren till den internationella arvslagen och den internationella bodelningslagen.

Föreläsare på universitets- och juristkurser i ämnet internationell arvs- och bodelningsrätt.

Bergquist Advokatbyrå AB
Tel 08-652 78 00
E-mail: info@advokatbergquist.se
www.advokatbergquist.se

CECILIA GUNNE

Kapitalpensionen – en ny sparform med succéstämpel

I förra numret skrev jag om den nya sparformen i Sverige – kapitalpensionen. Det är en mix av kapital- och pensionsförsäkring som har rönt stort intresse på hemmamarknaden. Det har också kommit många frågor från utlandssvenskar som tänker återflytta till Sverige.

Kapitalpensionen är ett försäkringssparande som finns i olika placeringsvarianter. Man kan antingen låta försäkringsbolaget sköta placeringarna eller själv placera antingen bara i fonder eller även i enskilda aktier och olika andra värdepapper.

Fördelar

Den omedelbara fördelen med kapitalpensionen är att den är förmögenhetsskattfri i Sverige. Den avkastning i form av ränta, utdelning och kapitalvinster som uppkommer är också inkomstskattfri i Sverige. Det tas bara ut en årlig svensk schablonskatt som kallas avkastningsskatt. Avkastningsskatten uppgår för 2005 till ca 0,65 procent av kapitalet. Om kapitalet i början av året var 100 000 kronor blir den totala svenska skatten alltså 650 kronor.

Inte nog med att kapitalpensionen är förmögenhetsskattfri. Lån som tagits för att finansiera en kapitalpension får dras av vid förmögenhetsredovisningen. Det går däremot inte att pantsätta och därför inte att belåna själva kapitalpensionen.

En annan fördel är det inte blir något krångel med deklarationen. Många svenskar vånds över att räkna ut kapitalvinster på K4-blanketten. Det slipper man vid sparande i kapitalpensionen.

Denna placering är alltså bra för den som skattar i Sverige, har hög förmögenhet och god avkastning på sitt kapital.

Det sparande som sätts in i en kapitalpension är inte avdragsgillt (som vid vanliga pensionsförsäkringar) men det inkomstbeskattas inte heller när det betalas ut. Det gör att man kan sätta in obegränsade belopp. Och man är inte heller utlämnad till risken för högre inkomstskatter.

Nackdelar

För att en kapitalförsäkring ska räknas som en kapitalpension får utbetalningar inte göras före 55 års ålder, utbetalningarna måste göras under minst fem år och de får inte ske med fallande belopp, utan minst samma belopp under de fem åren. Det blir alltså minst fem års inlåsning på en stor del av kapitalet. Om sparar successivt måste man räkna ny femårsfrist om utbetalningarna har påbörjats.

Ytterligare villkor är att du endast får ha make, sambo och barn, samt f d make och f d sambo som förmånstagare. Det går inte med t ex barnbarn. Naturligtvis kan man ta ut kapitalet själv efter 5 år.

En nackdel att beakta är också att det sker en inlåsning hos ett försäkringsbolag som gör att man är beroende av deras avgifter. Det kan också bli avgifter för depå eller fondförvaltning

beroende på sparform. Det gäller därför att välja rätt mix av försäkrings- och sparinstitut.

Förluster på detta sparande inte avdragsgilla i den svenska deklarationen. Man bör också se upp med vilka medel som ska sättas in i kapitalpensionen eftersom det blir skatt på realiserade vinster om man säljer värdepapper för att finansiera kapitalpensionen. Om du ska flytta till Sverige är det ofta en fördel att realisera sådana vinster före inflyttningen. Man bör förstås beakta den skatt som kan uppkomma i det land där man bor före Sverigeflytten. ■

Cecilia Gunne är skattejurist på Burenstam & Partners AB, Stockholm cecilia.gunne@burenstam.se • www.burenstam.se

INTERNATIONAL BACCALAURATE på Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg

Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg erbjuder samtliga årskurser av det treåriga internationella gymnasieprogrammet, som leder fram till internationell studentexamen – International Baccalaureate.

IB är en internationellt erkänd utbildning och ger tillträde till universtitet och högskolor i ca 100 länder.

Undervisningen sker på engelska. Hvitfeldtska gymnasiet är en traditionsrik skola i Göteborg, centralt belägen och med ett brett urval studievägar inom den svenska gymnasieskolan.

Närmare upplysningar lämnas av:
Rektor Agneta Santesson eller
Maria Nicolai, IB coordinator.

Telefon: 031-3670 623/694
Fax: 031-3670 602

Adress: Hvitfeldtska gymnasiet
Rektorsgatan 2
SE-411 33 Göteborg
agneta.santesson@educ.goteborg.se

Besök gärna vår hemsida:
www.hvitfeldt.educ.goteborg.se

Du tjänar på att vara medlem. Svenska i Världen erbjuder sina medlemmar en rad förmåner. Redan första gången du utnyttjar en av dem kan du ha sparat in avgiften till föreningen.

BEGRAVNING

Vita Arkivet är ett dokument speciellt framtaget av Fonus för att underlätta för dina anhöriga, där kan du tala om hur du vill ha din begravning utformad, förvara en förteckning över dina försäkringar, bankkonton, värdepapper etc. Tjänsten är kostnadsfri. Mer information finner du på www.fonus.se

BILUTHYRNING

Avis Biluthyrning ger 10-30% rabatt. Du måste uppge ditt medlemsnr och en kod. Kontakta kansliet eller Avis, Albygatan 109 B, SE-171 54 Solna. Tel från utlandet: +46 31 725 67 11 Tel i Sverige: 0770-82 00 82. Kontaktperson: Fredrik Adén, tel: +46 8 546 333 46. E-post: reservation-office@avis.se

BÖCKER

Bosättning Utomlands och Återflyttning till Sverige, medlemspris SEK 275 (icke medlemmar SEK 325). Porto & exp.kostn. tillkommer. Beställ dem via vår hemsida eller genom att kontakta kansliet. Du kan betala böckerna med check utställd på svensk eller utländsk bank (ej s k EURO-check), genom att sätta in pengarna på vårt pg nr 504 -1, bankgiro nr 732-0542 (ange i bägge fallen Svenskar i Världen som betalningsmottagare) eller betala med kredit-kort (ej American Express eller Diners – glöm inte att ange giltighetsdatum). **Medföljande vid utlandstjänst** av Björn Ström och Kerstin Gustafsson. Medlemspris SEK 190.

Akademibokhandeln, Fältöversten, Karlaplan, Stockholm. 10% på alla bokinköp. Tel: +46 8 661 24 16, fax: +46 8 663 98 30. Du kan också köpa böcker via Akademibokhandelns webbplats, www.akademibokhandeln.se/sv Du loggar in med vårt lösenord. **Ekerlids Förlag**, 30% på litteratur med affärs- och samhällsinriktning. Tel: +46 8 736 31 61, fax +46 8 411 70 19, e-post: info@ekerlids.com webbplats: www.ekerlids.se **Kontentans Bokförlag AB** erbjuder rabatt på sammanfattningar av böcker rörande företagsledning, organisationsutveckling, marknadsföring och personlig utveckling. Du loggar in via vår hemsida.

FLYTTNING

Kungsholms Express, Kungsholms Express, 5% på alla internationella flyttar. Tel: +46 8 531 949 00, fax: +46 8 531 713 90, Kontakt-

person: Ulrika Olofsson. E-post: sales@kungsholms.se Webbplats: www.kungsholms.se

FÖRSÄKRINGAR

Direct Försäkringsmäklarna AB Kostnadsfri placeringsrådgivning och pensionsanalys, rådgivning vid generationsskiften (arv- och gåvoskatt). 5% rabatt på försäkringen People Abroad. Kontakta Göran Stern. Tel: +46 8 545 069 15, fax: +46 8 545 069 29. E-post: goran.stern@direct.se Webbplats: www.direct.se

Sjukvårdsförsäkring för svenskar i utlandet. Som medlem erbjuds du specialistvård i Norden, i Sverige på tre av de allra bästa sjukhusen. I Stockholm på Sophiahemmet, Ersta Sjukhus och Löwenströmska sjukhuset, i Göteborg på Carlanderska sjukhuset. All nödvändig information inkl. anmälningsblanketter finns på vår webbplats www.sviv.se Dessutom har Skandia tagit fram en **Grupplivförsäkring**, som du också kan läsa om där. Om du vill teckna några av dessa försäkringar ska du kontakta **Direct Försäkringsmäklarna**, inte Skandia.

Försäkrade Studenter Första AB Försäkringar till rabatterat pris för våra studentmedlemmar vid studier utomlands. Adress: Wollmar Yxkullsgatan 14, SE-112 34 Stockholm, Kontaktperson: Erik Andberg. Tel: +46 8 545 701 16, fax: +46 8 641 84 80. E-post: info@studentforsakring.se Webbplats:

www.studentforsakring.se **Fonus** (www.fonus.se) erbjuder ett flertal rabatterade försäkrings-tjänster: Fonus TrygghetsFörsäkring, Fonus GravstensFörsäkring samt Fonus Försäkringsbevakning där vi hjälper dig finna "glömda" försäkringspengar.

Tellus Försäkringsrådgivning AB Specialister på försäkringslösningar för personer bosatta utanför sitt hemland. Vid tecknande av försäkringspaket erbjuder vi 10% rabatt på premien för vår kombinerade sjuklöne- och livförsäkring. Kontakta oss gärna för bästa rådgivning. Tel: +46 31 779 0830, fax: +46 31 779 0680, e-post info@tellusforsakring.se webbplats www.tellusforsakring.se

HOTELL

Hotel Diplomat, Strandvägen 7C, Box 14059, 104 40 Stockholm. Hotellweekend Privat: 20% rabatt på weekendpris. Erbjudandet gäller under feb-april,

juli samt december 2004. Vidare erbjuder Hotel Diplomat året runt: Hotellrum Business: 10% rabatt på enkelrum, 15% rabatt på dubbelrum, deluxerum och sviter. Uppge "Svenskar i världen helg" och ditt/vert medlemsnummer. Tel: +46 8 459 68 00 Fax: +46 8 459 68 20

E-post: reservation.sto@diplomathotel.com Webbplats: www.diplomathotel.com **Hôtel Royal Magda**, 7, Rue Troyon, FR-750 17 Paris, tel: +33 (1) 47 64 10 19, fax: +33 (1) 47 64 02 12. Webbplats: www.royalmagda.com Kontaktperson: Carl-Gustaf Livijn. 20% rabatt

Hotel Suecia, Marqués Casa Riera 4, E-28014 Madrid tel: +34(9) 1 531 69 00, fax: +34 (9) 1 521 71 41 E-post: bookings@hotelsuecia.com kontaktperson: Monica Garcia. 10% rabatt

Gasthof LINDE, Bern CH-3066 Stettlen (Bern) tel: +41 (0) 31 931 85 86 fax: +41 (0) 31 931 55 03 E-post: info@linde-stettlen.ch Webbplats: www.linde-stettlen.ch Kontaktperson: Christoph Meierhofer. 10% rabatt **Hotel Esplanade**, Strandvägen 7 A, SE-114 56 Stockholm tel: +46 8 663 07 40, fax: +46 8 662 59 92. E-post: hotel@hotelesplanade.se Webbplats: www.hotelesplanade.se Kontaktperson: Maria Sand. 10% rabatt.

JURIDIK & RÅDGIVNING

Fonus Juridik –Nordens största familjejuridiska byrå erbjuder 300 SEK rabatt vid beställning av testamente. Övriga tjänster: Samboavtal, Generationsskiftesplanering, Äktenskapsförord, Bodelning, Bouppteckning, m.fl. Tel +46 8 662 93 00. Gratis rådgivning via internet. Besök 48-timmarsjuristen på www.fonus.se

Advokatfirman Abersten HB, Besöksadress: Strandvägen 47, SE-114 56 Stockholm. Kontaktperson: Fredric Renström, tel: +46 8 661 48 20, fax: +46 8 667 59 59. E-post: fredric.renstrom@abersten.com **UtlandsBosättning AB**, 10% på praktisk, juridisk och ekonomisk rådgivning. Kontakta Kerstin Gustafsson (se under Frågor & Svar i varje nummer av tidningen). **Bergquist Advokatbyrå AB** Internationell arvsvärd. Kontakta: Advokat Ulf Bergquist Tel. +46-8-6527800 Fax +46-8-6518730 info@advokatbergquist.se

PRENUMERATIONER MM

Dagens Nyheter 25% på nyprenumeration. Kontaktpersoner: Elsie Chruzander, tel: +46 8 738 17 25 **Svenska Dagbladet** 25% på nyprenumeration Kontaktperson: Annika Olofsson, tel: +46 8 657 48 82, e-post: backoffice.osd@svd.se **Veckans Affärer** 20% på helårsprenumeration. Kontakta Elisabeth Trotzig tel: +46 8 736 52 00 **Handelsflottans Kultur- och Fritidsråd**, HKF 5% rabatt på TV-service, videokassetter med svenska TV-program. Kontaktperson: Ann Nordström, tel: +46 8 615 88 00 e-post: hkf@seatime.se

SOMMARKURSER

Grennaskolan Riksinternat AB Kontaktperson: Carin Boman, Borgmästargården, SE-563 22 Gränna, tel: +46 390 561 50, fax: +46 390 561 51. E-post: kansli@grennaskolan.se Webbplats: www.grennaskolan.se

TELEFONI TILL SVERIGE

Affinity Telecom AB, 20-70% rabatt på telefonsamtal till Sverige från över 200 länder. Som medlem kan du välja 5 länder med ytterligare 5% rabatt. Tel: +46 152 10060 (dygnet runt). E-post: info@ringsverige.com Webbplats: www.ringsverige.com **Xtrafone** är ett svenskt telefoni-bolag med specialtjänster för utlandssvenskar. Via IP-telefoni, och med ett svenskt 08-telefonnummer kan ringa till Sverige för lokalsamtalstaxa oavsett var i världen du befinner dig. Allt som krävs är internet via bredband och en vanlig telefon. Ytterligare en fördel är att Xtrafone-kunder alltid ringer gratis till varandra. Besök www.xtrafone.com www.xtrafone.com för mer info och beställning.

ÖVRIGT

Ceran – språkutbildning 16, Avenue du Château BE-4900 SPA, Belgien, tel: +32 (0) 87 77 41 64, fax: +32 (0) 87 77 36 29 Kontakta Ann Elisabeth Neve. 10% rabatt.

Välkommen till Saltsjöbadens Samskola!

Lugn och ro, duktiga lärare, många individuella valmöjligheter, internationella profiler och inspirerande miljö – stimulerande förutsättningar för goda studieresultat! Och för en skoltid som är rolig och ger vänner för livet. I Saltsjöbadens Samskola finns grundskola år 7-9 och gymnasieprogram med elever från hela Sverige.

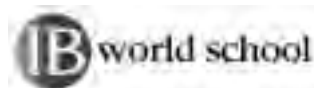
Skolår 7-8-9, välj mellan tre profilklasser – unika för Saltsjöbadens Samskola:

- Internationell
- Idrott och hälsa
- Naturvetenskap

Gymnasieskolan, tre program med spännande inriktningar:

- International Baccalaureate
- Samhällsvetenskap -global, -ekonomi
- Naturvetenskap -astronomi, -matematik data, -natur

Läs mer på
www.samskolan.org

De viktigaste böckerna för ut- och inflyttare

Bosättning utomlands och Återflyttning till Sverige

Ny upplaga nu utkommen!

Böckerna tar upp de praktiska, ekonomiska och juridiska aspekterna när man flyttar utomlands och flyttar tillbaka.

Författaren Kerstin Gustafsson har under många år varit ansvarig för Föreningen Svenskar i Världens rådgivning till in- och utflyttare. Hon är också grundare av och chef för företaget UtlandsBosättning AB.

Ja tack, var god skicka:

..... ex av **Bosättning utomlands**

..... ex av **Återflyttning till Sverige**

Är medlem och betalar 275:-/st

Är inte medlem och betalar 325:-/st

Exkl. porto och exp.avg.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Postnr.....Ort.....

Beställningen kan även skickas via fax 08-660 52 64 eller via e-post svenskar.i.varlden@sviv.se

Plats för porto

**Svenskar i Världen
Box 5501
114 85 Stockholm**

POSTTIDNING B

Vid definitiv avflyttning
och eftersändning har upphört att
gälla var god returnera tidningen:
Föreningen Svenskar i Världen
Box 5501, SE-114 85 Stockholm
Sweden

Personality, willpower, single-mindedness.

What makes a bank your private bank?

Bank Leu has been setting itself the most exacting standards for 250 years, with the sole objective of exceeding your high expectations. Bank Leu, Bahnhofstrasse 32, CH-8001 Zurich, Switzerland, www.leu.com

Martina Sundell (Swedish speaking), direct telephone +41 44 219 29 25, e-mail martina.sundell@leu.com

Welcome to Private Banking.

Bank Leu
since 1755

